

Omakoti

**KATTOMAALAUKSET
& PINNOITUKSET
sekä rakennuspeltityöt**

aleksi.muttonen@kirvesmiehet.fi

**MAKSUTON ARVIOINTIKÄYNTI
Soita 045 130 8971**

KIRVESMIEHET.fi

KANTA-HÄME » NUMERO 3/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Viihtyisä piha alkaa hyvistä perustuksista

**Ilmalämpöpumppu apuna
kodin viilennyksessä**

6

**Vakuutus turvaa kodin ja
vapaa-ajan asunnon**

16

Täydellinen hautauspalvelu

Avoinna joka päivä 9 - 18

- Arkut • Kuljetukset • Pitopalvelu • Neuvonta
- Perunkirjoituspalvelu • Sidontatyöt

www.kukkatalokouhia.fi

*Luotettavaa hautauspalvelua Janakkalassa,
Hämeenlinnassa ja ympäristökunnissa.*

Kukkatalo ja Hautaustoimisto Petri Kouhia

Koljalantie 1b, 14200 Turenki
kukkatalo@kukkatalokouhia.fi
Päivystys 24 h, Petri Kouhia:
p. 0400 484 566

Avoinna:
Ark. 9 - 18
La 8 - 18
Su 9 - 18

KAIKKI KIINTEISTÖN PALVELUT NYT SAMAN KATON ALTA!

Olemme keskittyneet monipuolisiin
kiinteistöhuollon sekä siivouksen tehtäviin.
Meiltä saat kaikki kiinteistösi palvelut!

**MEILTÄ MYÖS LVI-PALVELUT KAIKKIIN
KOHTEISIIN RIPEÄSTI JA AMMATTITAITIDOLLA**

LVI-palveluumme kuuluvat muun muassa:

- Vesikalusteiden asennus, huolto ja korjaus
- Viemärijärjestelmien asennus ja saneeraus
- Lämmitysjärjestelmien asennus, huolto ja säätö
- Ilmanvaihtojärjestelmien asennus, huolto ja saneeraus

Ota yhteyttä ja pyydä
tarjous paikalliselta:

Kanta-Hämeen Kiinteistöala Oy
puh. 040 451 0881
toimisto.hameenlinna@khkiinteistoala.fi

 Kanta-Hämeen
Kiinteistöala

 phm partner

ASUNTOKAUPAN AMMATTILAISET VALMIINA PALVELUKSEESI!

Jos harkitset oman asuntosi myyntiä!
SOITA 040 456 0553

Kasarmikatu 3, 13100 Hämeenlinna
www.autiotalon.fi

www.hameenlinnannakokeskus.fi

B.I.G. EXACT™ TÄYSIN SILMIENI MUKAAN VALMISTETUT

Koe tarkinta mahdollista näkemistä
täysin biometrisillä Rodenstockin
moniteholinsseillä.

Fenno
OPTIIKKA

HÄMEENLINNAN
näkökeskus

Puh. 03 616 5611

TÄYDEN PALVELUN KONETALO

- Palkittua palvelua jo vuodesta 1983 -

**SEGWAY MÖNKIJÄT
MEILTÄ,
TULE KOEAJAMAAN.**

**ETHÄN OSTA KONETTA
ENNEN KUIN OLET
KÄYNYT KYSYMÄSSÄ
TARJOUKSEN MEILTÄ!**

**ONKO HUOLLON KANSSA
ONGELMIA, MEILLÄ EII!
VARAOSAT LÄHES
KAIKKIIN PIENKONEISIIN.**

LINDER VENEET JA KANOOTIT

Ruotsalaista laatua ja ammattitaitoa
parhaaseen hintaan.

**TÄYDEN PALVELUN
VENEHOTELLI
KYSY LISÄÄ!**

Matti Rantti Ky

Leikkikuja 2, Hauho, Avoimna: ma-pe 9-17, la-su suljettu
Liike: 03-6751190 / Matti 0400-744 283 / Janne: 040-7028861
matti.rantti@mattirantti.fi, www.mattirantti.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	10
Nro 2/2026	vko	18
Nro 3/2026	vko	27
Nro 4/2026	vko	39
Nro 4/2026	vko	48

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 16 000 kpl

Pientalot Hämeenlinnan, Hattulan, Janakkalan, Hauhon, Lammim ja Tuuloksen taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja

ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatit on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Dreamstime

12 Remontoimalla saa mökistä unelmien kesäpaikan

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Ilmalämpöpumppu ja kodin viilennys
- 8 Pihan perustaminen
- 11 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 12 Vapaa-ajan asunnon ostaminen
- 16 Kodin ja vapaa-ajan vakuutukset
- 18 Sähkönsäästö ja aurinkopaneelit
- 20 Omakotitalon kausihuolto
- 24 Autoilu-teema: Sähköautolla matkailu
- 26 Ajanviete
- 27 Lakipalsta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesän riemut ja riesat

Kesä on upeaa aikaa, jossa on vain yksi pieni mutta: suomalaiset rakennukset on suunniteltu tukalien helteiden sijaan pikemminkin kylmää ilmanalaa varten. Jo noin 20 asteen ulkolämpötila voi nostaa sisälämmön kodeissa liki 30 asteeseen, ja helteiden väistyttyäkin asunnon viilenemisessä voi mennä päiviä.

Asumisterveysasetuksen mukaan asuntojen sisälämpötila ei kuitenkaan saisi nousta kesäaikaan yli 32 asteen. Sitä kuumempina koti voi olla jo terveydelle haitallinen. Mikä siis neuvoksi?

Koneellinen ilmastointi on tehokas tapa torjua kuumuutta, mutta yksi arkinen keino sisälämpötilan suitsimiseen on tietysti pitää ikkunat ja ovet visusti kiinni päivisin ja torjua auringonpaistetta myös sälekaihtimilla ja verhoilla.

Kesä vie kotona oleskelun usein myös ulos, pihalle tai terrassille. Jotta oleskelu olisi pihan puolella mieluisaa vielä paahtavimpina hellepäivinä, kannattaa sinne toteuttaa varjoisiakin paikkoja. Tämä on jotain, mitä vielä joitain vuosia sitten suomalaisille pihaille ei osattu välttämättä edes kaivata.

Puut tarjoavat suojaa ja varjoa varsinkin talon etelänpuoleisella seinustalla, mutta niiden kasvamisessa kestää vuosia. Nopeakasvuiset köynnökset esimerkiksi pergolan ympärillä voivat tarjota nopeamman ratkaisun – ja muutenkin viihtyisän paikan kesän oleskeluihin.

Kesäisin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

Rakenne- ja pintakosteusmittaukset
Rakennekuivaukset
Otsonointi ja hajunpoistopalvelut

JR KUIVAUSPALVELU

040 843 2432
jrkosteus@gmail.com
jrkosteus.com

AMMATTILAISILLE JA HARRASTAJILLE
PALVELUA VUODESTA 1991.

- Kiinnitystarvikkeet
- Käsityökalut
- Naulaimet
- Kemikaalit
- Terrassiruuvit
- Würth-tuotteet
- DeWalt
- - akku- ja sähkötyökalut
- Bosch
- - akku- ja sähkötyökalut
- Hikoki
- - akku- ja sähkötyökalut

Hämeen
RUUVIMARKET Oy

...ja paljon muuta!

Vanajantie 9, Hämeenlinna
p. 03 6166 766 | www.ruuvimarket.fi

Palvelemme ma-pe 7-17

» LYHYESTI

Tehomaksullinen sähkösiirtosopimus kannustaa seuraamaan kodin sähkönkulutusta

Energiaviraston vuoden alussa julkaisema määräys sähkön tehomaksusta herätti huolta omakotiasujien sähkölaskun paisumisesta. Käytännössä määräys kuitenkin vain yhtenäisti eri sähköverkkoyritysten tarjoamien tehomaksullisten tuotteiden hinnoittelua.

– Yksittäisen omakotitaloasujan ei ole mikään pakko ottaa tehomaksullista siirtotuotetta käyttöönsä, joten siinä mielessä tehomaksulliset tuotteet eivät tule suoraan vaikuttamaan omakotitaloasujien laskuun, jos he näin valitsevat, selventää **Minna Tolvanen** Motivasta.

– Jos asujat päätyvät valitsemaan tehomaksullisen siirtotuotteen, tulee siinä siirron perusmaksu (€/kk) todennäköisesti olemaan vastaavaa tehosiirtomaksutonta tuotetta alhaisempi. Jos siten asuja ylittää 8 kW:n rajan 60 minuutin keskitehon perusteella määritelmien mukaisesti, tulee perusmaksun päälle ylitetyn tehon mukaisesti tehomaksua (€/kW).

Omakotiasujan kannattaa kuitenkin Tolvasen mukaan alkaa seurata omaa sähkönkulutustaan ja tehopiikkejään.

– Kannattaa tutustua myös sähkösäätöjen muodostukseen, jos se ei ole vielä ihan niin tuttua. Alustavasti voi myös pohtia, olisiko tehomaksullinen siirtotuote kannattava omalle kohdalle, jos ja kun oma siirtoyhtiö tulee lisäämään tehomaksullisen tuotteen siirtotuotteiden valikoimaan.

Tehomaksun raja ylittyy arjessa helposti

Verkonhaltijan näkökulmasta verkkoa kuormittavia tehopiikkejä muodostuu yleensä esimerkiksi kovina pakkaspäivinä, erityisesti aamuisin ja iltaapäivisin tai iltaisin, kun sähkönkulutus on suurinta.

– Yleensä sähkö on hintavampaa silloin kun kaikki sitä haluavat käyttää, jolloin myös tehopiikit nousevat, toteaa Tolvanen. Nämä tehopiikit eivät kuitenkaan näy yksittäisen kuluttajan kukkarossa, vaan kuluttajan tehomaksuun vaikuttaa vain yksittäisen sähköliittymän teho.

– Eli jos itse et käytä suuritehoisia sähkölaitteita samanaikaisesti, et myöskään maksa "ylimääräistä" tehomaksua (jos olet ottanut tehomaksullisen siirtotuotteen), vaikka kokonaisuudessaan sähköverkos-

sa olisi tehopiikki.

Suurikokoinen sähkösauna tai sähköauton pikalataus voi yksinään ylittää 8 kW:n tehomaksun kynnyksen. Muutoin normaalissa asumisessa tehomaksun raja voi Tolvasen mukaan ylittyä, jos suurempitehoisia laitteita käytetään samanaikaisesti.

– Tällaisia laitteita voivat olla muun muassa sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys sähköllä, poreallas, suurehko lattialämmitys, pienempi sähkösauna, uunin ja liedden yhteiskäyttö...

Lisäksi hän kehottaa huomioimaan, että laitteita ei kannata kytkeä päälle samanaikaisesti.

– Esimerkiksi saunan lämmitämiseen tarvitsee kiukaan käyttäen enemmän tehoa kuin halutun lämpötilan ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ottaa tehomaksullisen siirtotuotteen, kannattaa omiin käyttötapoihin kiinnittää huomiota sekä mahdollisuuksien mukaan käyttää ohjauspalveluja.

Kulutuksen ohjauksen automatisointi avuksi

Jos omakotiasuja päättää vaihtaa sähkönsiirtotuotteen tehomak-

sulliseksi, Tolvanen neuvoo panostamaan viimeistään siinä vaiheessa kulutuksen ohjauksen automatisointiin.

– Toki ajoittamalla sähkölaitteiden käyttöä itse sekä seuraamalla sähkön hintoja voi tehomaksuun vaikuttaa, mutta kotiautomaatiolla tai muulla ohjauspalvelulla voidaan varmistaa sähkönkäytön ajoittaminen helposti ja mahdollisimman edullisesti huomioiden sekä sähkön hinta että tehomaksurajat.

Sähköverkkoyhtiöt tarjoavat hänen mukaansa usein jo ohjauspalveluja esimerkiksi käyttövesivaraajan lämmitykseen, ja monilta muiltakin palveluntarjoajilta löytyy ratkaisuja sähkön käytön ajoittamiseen.

– Jos ja kun tehomaksu yleistyy, palvelut varmasti laajenevat huomioimaan myös tehomaksurajat, jos näin ei vielä ole.

Oman sähkönkulutuksensa saa tietoonsa Fingridin Datahub-portaalista tai käytössä olevan energiayhtiön verkkopalvelusta. Kun kulutukset ilmoitetaan tuntitasolla (kWh/h), vastaa sama lukema myös tuon tunnin huipputehoa (kW).

Dreamstime

Dreamstime

Kolme asiaa, joilla parannat mökin myrskynkestävyyttä

Viime vuoden Hannes-myrsky aiheutti suomalaisille mökeille poikkeuksellisen suuria vahinkoja. Vakuutusyhtiö Ifin tilastojen mukaan myrskyn jäljiltä ilmoitettiin lähes 2 000 mökkivahinkoa, kun tavanomaisina vuosina vahinkoja tulee samalla ajanjaksolla vain muutamia kymmeniä.

If ennakoi, että vahinkoilmoituksia tulee yhä lisää kevään edetessä ja erityisesti pääsiäisen jälkeen, kun mökeillä vieraillaan ensimmäistä kertaa talven jälkeen.

– Talven aikana sattuneet vahingot huomataan usein vasta kuukausien viiveellä, kun mökille mennään pitkästä aikaa. Talven aikana sattuneista vahingoista noin neljännes ilmoitetaan vasta kolmen kuukauden jälkeen, kun taas kesäisin vain 10 prosenttia. Yleisesti vahingot huomataan kesäaikana nopeammin ja seurannaisvahingot jäävät pienemmiksi, sanoo **Jussi Lindström**, Ifin omaisuusvakuutuksista vastaava johtaja.

Mökeillä olisi hyvä tehdä kevättarkastus sinne saavuttaessa, jotta vahingot huoma-

taan mahdollisimman pian. Esimerkiksi katovahinkojen nopea korjaaminen on tärkeää vahinkojen laajuuden rajoittamiseksi.

– Mökin katolle ei pidä mennä ennen kuin lumet ovat sulaneet turvallisuuden takia, muistuttaa Lindström.

Varaudu äärisäihin hyvissä ajoin myös mökillä

If kysyi viime vuonna kunnilta, onko niissä havaittu ilmastomuutoksen vaikutuksia ja sään ääri-ilmiöiden voimistumista. Vastaneista kunnista peräti 87 prosenttia kertoi, että omassa kunnassa nämä vaikutukset on huomattu. Mukana vastaajissa oli myös monia Suomen suosituimpia mökkikuntia.

– On mahdollista, että et ole mökillä juuri silloin, kun myrsky iskee. Siksi mökki on tärkeää valmistella etukäteen kestämaan sään ääri-ilmiöitä. Esimerkiksi jo kevättalkoiden yhteydessä on hyvä suunnitella tarvittavia toimenpiteitä myrskyjen varalle, Lindström korostaa.

Kolme kriittistä kohtaa, joihin mökkiläisen kannattaa kiinnittää huomiota myrskyjen varalta

1. Liian lähellä rakennuksia olevat puut

Myrskyjen voimistuessa puut kaatuvat aiempaa herkemmin. Rakennusta lähimpänä kasvavat puut kannattaa poistaa tai arvioida niiden kunto asiantuntijan kanssa.

2. Katon kunto

Irtotavara, irronneet pellit tai vaurioituneet rakenteet voivat paiskautua myrskytuulella katolta ja aiheuttaa lisävahinkoja. Vuotokohdat on aina hyvä korjata nopeasti.

3. Veden ohjaus

Varmista, että salaojat, syöksytorvet ja tontin kallistukset johtavat veden pois rakennuksesta. Hulevesien ohjauksella voidaan ehkäistä sokkelin ja alapohjan kosteusvahinkoja.

Öljyn hinnan nousu korostaa öljylämmitysjärjestelmien huollon merkitystä

Nuohousalan Keskusliitto huomautti maaliskuisessa tiedotteessaan lämmitysöljyn viimeaikaisen hinnannousun näkyvän suoraan monien öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmityskustannuksissa. Kansainvälisen energiamarkkinan epävarmuus, geopoliittiset jännitteet sekä raakaöljyn hinnan vaihtelut ovat vaikuttaneet siihen, että lämmitysöljyn hinta on noussut ja hintavaihtelut ovat lisääntyneet. Tämä korostaa Nuohousalan Keskusliiton mukaan entisestään lämmitysjärjestelmien energiatehokkuuden ja säännöllisen huollon merkitystä.

Suomessa on edelleen kymmeniä tuhansia kiinteistöjä, joissa käytetään öljylämmitystä joko pääasiallisena lämmitysmuotona tai varajärjestelmänä. Kun energian hinta nousee, pienilläkin parannuksilla lämmitysjärjestelmän toimintaan voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä.

Yksi keskeisimmistä keinoista parantaa öljylämmityksen tehokkuutta on öljykattilan ja savuhormin säännöllinen nuohous. Kattilan pinnoille kertyvä noki heikentää lämmönsiirtoa ja toimii eristeenä, jolloin kattila joutuu käyttämään enemmän polttoainetta saman lämmitystehon tuottamiseen. Jo yhden millimetrin paksuinen nokikerros lämmönvaihtopinnoilla huonontaa lämmön siirtymistä noin viidellä

prosentilla.

Nuohousalan Keskusliiton varapuheenjohtaja **Teppo Miettunen** muistuttaa, että lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto on tärkeää sekä turvallisuuden että energiatehokkuuden kannalta.

– Lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto ja savuhormien nuohous parantavat tulisijojen ja kattiloiden toimintaa sekä turvallisuutta. Samalla varmistetaan, että laitteet toimivat mahdollisimman energiatehokkaasti, Miettunen toteaa.

Hänen mukaansa nuohouksessa ei ole kyse pelkästään puhdistamisesta, vaan myös kiinteistön turvallisuuden varmistamisesta.

– Savuhormeihin ja tulisijoihin kertyy käytön aikana palamisjätettä, joka on poistettava säännöllisesti. Ilman huoltoa lämmityslaitteiden toiminta heikkenee ja myös paloturvallisuusriskit voivat kasvaa, Miettunen muistuttaa.

Säännöllinen nuohous tuo useita hyötyjä:

- parantaa lämmitysjärjestelmän hyötysuhdetta
- vähentää lämmitysöljyn kulutusta ja lämmityskustannuksia
- parantaa palamisen laatua ja

vähentää päästöjä

- lisää lämmitysjärjestelmän turvallisuutta
- pidentää kattilan ja polttimen käyttöikää

Nuohouksen yhteydessä tarkastetaan myös kattilan ja savuhormin yleiskunto. Mahdolliset viat tai kulumat voidaan havaita ajoissa ennen kuin ne aiheuttavat suurempia ongelmia tai kalliita korjauksia. Lisäksi nuohooja pystyy arvioimaan palamisen laatua käynnillään ja suosittelemaan tarvittaessa poltinhuoltajaa, mikäli säädöt eivät ole kohdillaan. Myös korvausilman lisäyksellä voidaan saada hyötysuhdetta paremmaksi ja siten öljyn kulutusta vähäisemmäksi.

Öljylämmitysjärjestelmän ylläpito on säänneltä. Kattila ja savuhormi nuohotaan säännöllisesti kerran vuodessa sekä öljypoltin huolletaan määräajoin. Ennakoiva huolto auttaa varmistamaan, että järjestelmä toimii paloturvallisesti ja mahdollisimman energiatehokkaasti.

Energian hinnan noustessa jokainen säästetty litra öljyä näkyy suoraan kiinteistön lämmityskustannuksissa. Siksi nyt on hyvä hetki tarkistaa oman lämmitysjärjestelmän kunto ja varmistaa, että huollot ja nuohoukset on tehty ajallaan.

Ilmalämpöpumppu lämmittää asuntoa talvella ja viilentää sitä kesätoikseen.

Teksti: Ulla Sirén

Ilmalämpöpumppu voi viilentää 20 kesää

Kesä tuo mukanaan kaiken sen, mitä useimmat meistä odottavat pakkasten ja lyhyiden päivien valtakaudella: on taas valoa, aurinkoa, lämpöä ja elämää hehkuva luonto. Mutta kaikella sillä on epämiellyttävä ja joissakin tapauksissa vaarallinen kääntöpuoli – tukalan lämmin sisäilma. Jäähdytykseen on onneksi olemassa apuvälineitä, kuten useimmille tuttu ilmalämpöpumppu, joka hyvin hoidettuna jaksaa puurtaa töitä yllättävän kauan.

Ilmalämpöpumppu on sekä kodin lämmitin että viilennin. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli se imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää ulos.

Ilmalämpöpumppu kuluttaa energiaa kesät talvet, mutta ympärivuotisesti käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia

voi asentaa käytännössä millaiseen omakotitaloon tai mökkiin tahansa.

– Useampikerroksinen omakotitalo ei välttämättä tarvitse ilmalämpöpumppua jokaiseen kerrokseen. Jos talossa on avoin portaikko, sen keskivaiheille sijoitettu laite lämmittää ja viilentää sekä ylempää että alemmaa kerrosta, selittää LVI-insinööri **Kari Mänty**, jolla on alalta pitkä kokemus.

Mänty korostaa, että parhaimman tehon saamiseksi ilmalämpöpumpusta tärkeintä on väljä tila, jossa lämmittävä tai viilentävä vaikutus kattaa mahdollisimman suuren alan.

– Hyvin pieneen, alle 50 neliön ra-

Paikallinen perheyrittäjä

**KODINKONEHUOLTO
ERÄRETKI**

ILMALÄMPÖPUMPUT - KODINKONEET - PESULA-
JA SUURKEITTIÖLAITTEET - SIIVOUSKONEET

0400 496 965

Luukkaankatu 7, 13110 Hämeenlinna
www.kodinkonehuoltoeraretki.fi | kodinkonehuolto@eraretki.fi

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroimalla ne molemmilta puolilta puhtaaksi pölystä.

kennukseen en ilmalämpöpumpua laittaisi, mutta muuten sitä voi suositella millaiseen taloon tahansa, hän sanoo.

Hän muistuttaa, että ilmalämpöpumpulla voi viilentää sisäilmaa pelkästään käyttämällä kosteutta poistavaa toimintoa. Kosteuden väheneminen saa ilman tuntumaan viileämmältä, vaikka varsinainen viilennys ei olisi päällä. Samalla säästyy energiaa.

Huoltamalla pitkä elinkaari

Ilmalämpöpumpun kunnossapito on yksinkertaista, kunhan pitää mielessään muutaman perusasian ja tekee huoltotoimet säännöllisesti.

– Tärkein itse hoidettava asia on sisäyksikön suodattimien puhdistus, Kari Mänty sanoo.

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroimalla ne molemmilta puolilta puhtaaksi pölystä. Jos pöly ei lähde imuroimalla, ne voi pestä miedolla pesuainevedellä. Pesun jälkeen suodattimet on kuivattava kunnollisesti, ennen kuin ne voi laittaa takaisin paikalleen. Männyn mukaan imurointi kannattaa tehdä niinkin usein kuin 2–3 viikon välein, varsinkin, jos huoneilmassa on runsaasti pölyä. Suodattimet pitää vaihtaa uusiin silloin tällöin riippuen niiden kunnosta ja laitteen käyttöohjeessa annetusta suosituksesta. Yleensä vaihtoväli on vuodesta kahteen vuoteen.

Kondenssivesiletkun eli pumpun kertyvän veden poistoletkun tarkistaminen kuuluu erityisesti keväisiin tehtäviin, koska huoneilmasta talven lämmityskauden aikana lähtenyt lika ja pöly ovat voineet tarttua putken seinämiin.

– Jos letku on tukkeutumassa, laite ei toimi kunnolla, ja lopulta vesi tulee lattialle, Kari Mänty selittää. Hän muistuttaa, että jos putki on tukossa, sen vaihtamiseen tarvitaan ammattilainen.

Myös ulkoyksikön voi puhdistaa itse liasta ja roskista, joita laitteen kertyy väkisin ulkoilmassa. Muuten sen huoltaminen ja tarkistaminen kuuluu ammattihoitajalle, kuten koko laitteen ainakin muutamman vuoden välein.

– Parhaiten huollon tarpeen saa selville tarkkailemalla omaa laitettaan, Mänty neuvoo. Hänen mukaansa selvin merkki on se, että ilmalämpöpumpun teho heikkenee niin, että se ei enää lämmitä eikä viilennä kuten ennen. Laite saattaa

myös alkaa pitää outoa ääntä, tai se voi olla likaantunut niin, että sitä ei saa omin keinoin puhdistettua. Männyn mukaan asiaan kuulumattoman äänen aiheuttaa usein rikkoutunut puhallin.

– Silloin tarvitaan LVI-alan ammattilainen vaihtamaan puhallin tai sen laakeri. Sitä ei voi tehdä itse, Mänty sanoo.

Hyvin hoidettu ilmalämpöpumpu voi kestää 15–20 vuotta ympäri vuoden käytettynä. Kari Mänty toteaa kuitenkin, että hyvin toimivan ja kestävä laitteen on oltava alun alkaen laadukas ja Suomen oloihin sopiva. Halpa ostohinta ei takaa edullisinta käyttötulosta.

– Markkinoilla on halpoja ulko- ja sisäyksiköitä valmistettuja tuotteita, jotka eivät kestä näiden leveysasteiden pakkasia ja suuria säänvaihteluja. Siksi tärkein neuvoni on, että laitetta hankittaessa ei kannata tinkiä laadusta. Luotettavilta valmistajilta saa lisäksi luotettavat merkkikohtaiset ohjeet ilmalämpöpumpun käyttöön ja huoltoon, hän sanoo.

Jäähdytystä lattiateitse

Omakotitalon lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin myös jäähdyttimenä.

Maaviilennys ei ole kaikille mahdollinen, mutta sinänsä se on hyvin toimiva viilennyskeino, mikäli tarvittava laitteisto on valmiina olemassa tai asennettavissa. Maaviilennys on yhtä kuin maalämmitys nurin päin. Sen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista. Lämmenneen nesteen se johtaa takaisin maan alle jäähtymään. Sähköä tarvitaan sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu käyttöön tarvitaan. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee.

Lattiaviilennys puolestaan on mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat. Se toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu maa- ja lattiaviilennyksessä eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumpun käyttöäessä, mutta ne eivät poista kosteutta huoneilmasta. ■

KESÄ JA LÄMPÖPUMPUT

HÄMEEN MAALÄMPÖ

AMMATTITÄIDOLLA ja EDULLISESTI, KOKO ETELÄ-SUOMEN ALUEELLA.

ILMA-Lämpöpumput

jopa 5v. takuulla!

ASENNETTUNA

alk. 1750€

alk. 9850€

TILAA HUOLTO

MITSUBISHI ELECTRIC LÄMPÖPUMPUT

SOITA

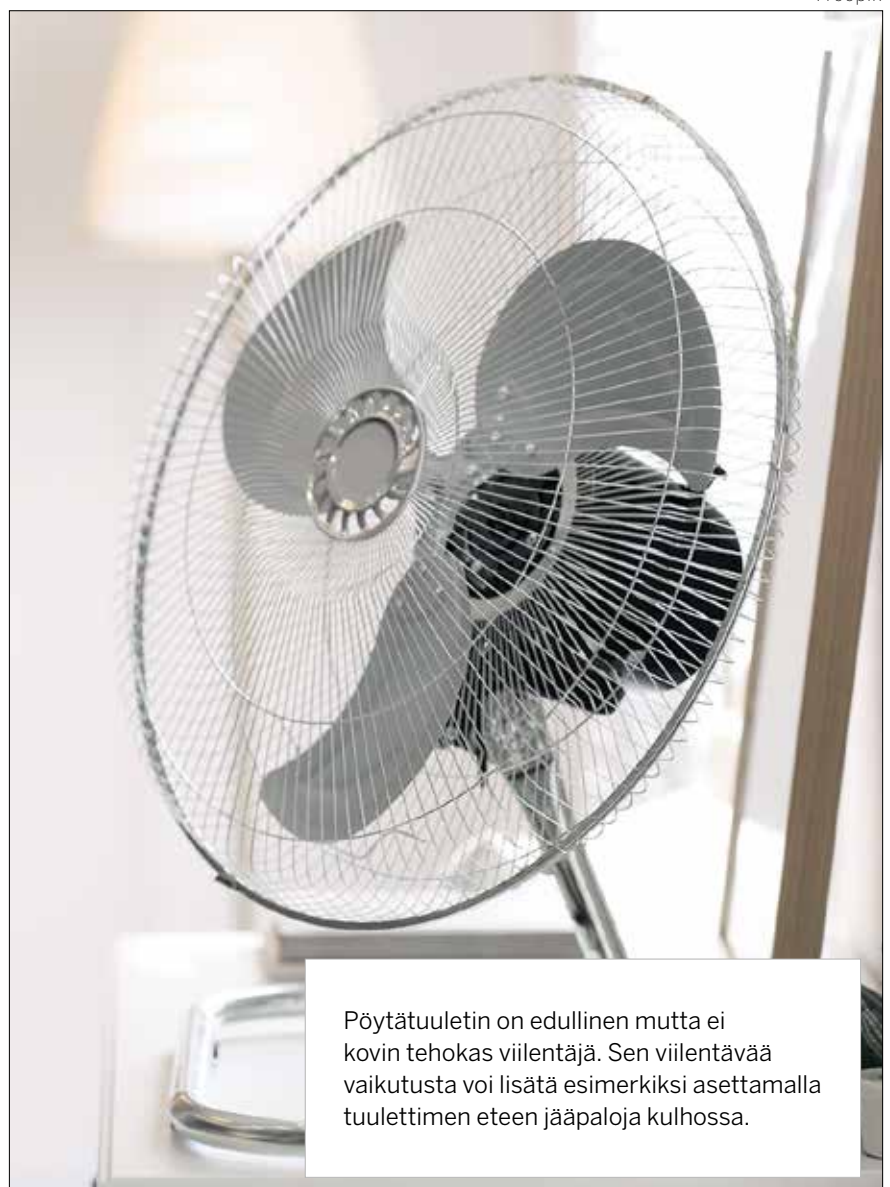
0453288648

LÄMPÖPUMPULLE

info@hameenmaalampo.fi

www.hameenmaalampo.fi

Freepik

Pöytätuuletin on edullinen mutta ei kovin tehokas viilentäjä. Sen viilentävää vaikutusta voi lisätä esimerkiksi asettamalla tuulettimen eteen jääpaloja kulhossa.

Teksti: Elina Salmi

Pihan tärkein osa on piilossa maan alla

Onpa kyse sitten uudispihasta tai vanhan remontoinnista, on varmistuttava siitä, että perustuskerrokset on oikein tehty ja kasvualustakerros tarpeeksi vahva. Siten pihasta tulee kaunis ja kestävä.

ASFALTINTEKIJÄ VUODESTA 1967!

ASFALTTIPÄÄLLYSTEET
ASFALTTIPAUKKAUKSET
POHJEN MUOTOILUT
MAANRAKENNUSTYÖT

Tie- ja piha-
paallyste oy

Vesa Kallio ☎ 040 539 1775
Mika Kallio ☎ 0400 481 123
www.tiejapiha.fi

Ulkomaisissa pihaohjelmissa tehdään kiveyksiä latomalla kivet suoraan maahan. Meillä se ei onnistu, koska maa routii ja suoraan maanpinnalle ladotut kivet ovat seuraavana kesänä laineilla kuin lähijärven aallot.

– Onhan se tietysti vähän tylsää ajatella niitä maanalaisia rakenteita, koska niihin kuluu paljon rahaa eivätkä ne näy minnekään, mutta ne ovat kuitenkin se tärkein onnistuneen piharakentamisen perusta. Esimerkiksi kiveyksistä ja aidoista ei tule kestäviä ilman kunnan perustusta, tietää pihasuunnittelija, puutarhuri **Maaret Järvinen**.

– Perustusvaiheessa on myös huo-

lehdittava siitä, että pihaan tulee riittävän paksut kasvualustakerrokset.

Pihan rakentaminen tai perusrannus alkaa siis siitä, mistä kaikki muukin rakentaminen – perustuksista. Hyvä pihasuunnittelija auttaa siinä, että maanalaisista kerroksista tulee oikeanlaiset oikeaan kohtaan ja hyvä maanrakentaja sitten toteuttaa suunnitelman. Perustuskerrosten lisäksi on hyvä kiinnittää huomiota asianmukaisiin ja oikein tehtyihin routasuojauksiin esimerkiksi kiveyksen alla. Routaeristyksen pitää jatkua jonkin matkaa suunnitellun kiveyksen ulkopuolelle.

Jos on rakentamassa uudispihaa,

Freepik

kannattaa miettiä sitäkin, haluaako ehkä myöhemmin pihaan pystyttää huvimajan, grillikatoksen tai muita rakennuksia. Niidenkin vaatimat maanalaiset kerrokset on hyvä tehdä samalla, vaikka rakennuksia heti toteuttaisikaan, sillä rakennuspaikoille ei välttämättä enää pääse sujuvasti koneilla talon valmistuttua.

Jos pihaa pitää myöhemmin kaivella perustusten vuoksi, niin pienestäkin kaivurista jää väistämättä jäljet, jolloin esimerkiksi nurmikkoa joutuu paikkailemaan tai jopa perustamaan uudelleen. Siitä koituu lisäkustannuksia pihaprojektissa.

Yleensä kasvualustaa joutuu parantamaan

Pihaa perustaessa tai parantaessa kannattaa kaikki suunnitella kerralla, vaikka kaikkea ei toteuttaisikaan heti. Silloin pihan rakentamista ja budjetia voi pilkkoa. Tänä kesänä tehdään tuo ja ensi kesänä tämä. Silloin auttaa erityisen paljon pihasuunnitelma, jonka mukaan voi hankkia kasveja silloin, kun ne ovat edullisia eikä tule osteltua hurmiossa mitä sattuu.

– Eräs asiakkaani kuljetti käsilaukussaan hankittavien kasvien luetteloa ja poikkesi aina kauppareissulla myös taimistoon katsomaan, josko siellä olisi hyviä tarjouksia tai alennuksia. Hän onnistui hankkimaan haluamansa välillä isoinakin alennuksin, toteaa Järvinen.

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hy-

viäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentävät valikoimiaan. Esimerkiksi alppiruusu, joka keväällä maksaa 40–50 euroa, voi syksyllä olla tarjolla parhaimmillaan 70 prosentin alennuksella. Tosin on huomioitava, että alppiruusulle kevät on parempi istutusajan kohta ja jos sen istuttaa syksyllä, se on ensimmäiseksi talveksi suojattava.

Suunnittelussa tärkeä lähtökohta on paikalla oleva maa ja sen laatu. Jos tontti on umpisavea, ei siinä ilman toimenpiteitä kasva oikein mikään. Lisäksi liian pieni, saveen kaivettu istutuskuoppa saattaa täyttyä vedellä ja kasvi tukehtuu.

– Savimaa pitäisi kasvun varmistamiseksi kaivaa pois ja korvata kunnollisella kasvualustalla. Sellaissa pihassa suosittelen, että istutukset suunnitellaan mieluummin suoraan maanpinnasta ylöspäin eli esimerkiksi istutusaltaisiin tai kohopenkeihin mieluummin kuin aletaan vaihtaa puolta metriä tai metriä pihan pinnasta.

Jos taas tontti on kovin kuivaa hiekkamaata, voi siihen sekoittaa vaikka kompostia maanparannukseksi tai tehdä pengerryksiä, joiden taakse saa tuotua uutta multaa. Hyvää, multavaa perusmaata voi parantaa sekoittamalla siihen jonkin verran turvepitoista multaa.

Pienissä 40–50 litran säkeissä myytävä multa on usein aika turvevoittoista. Se taas tarkoittaa sitä, että istutuksia joutuu kastelemaan urakalla, koska turve ei juurikaan »

ELIITTIPIHAT TARJOAA LAADUKASTA PIHA- JA VIHERRAKENTAMISTA ETELÄ-SUOMEN ALUEELLA.

PIHARAKENTAMINEN

Tarjoamme piharakentamisen kaiken kokoisiin kohteisiin Avaimet Käteen -periaatteella.

Palveluihimme kuuluvat:

- Terassit ja pergolat • Muurit ja portaat
- Pihakiveykset ja reunukset • Istutukset ja nurmet
- Kaikki kaivuutyöt • Katteet ja pihan viimeistelytyöt

PIHASUUNNITTELU

Eliittipihat huolehtii siitä, että uusi pihasi vastaa sekä toiveitasi että tarpeitasi.

PIHAN HOITOTYÖT

Huolehdimme pihasi siisteydestä ja kunnosta juuri sinulle sopivalla kokonaisuudella.

SALAOJITUKSET

Toteutamme myös salaojat varmalla ammattitaidolla.

TONTTIEN JA RISUKOIDEN RAIVAUKSET

Hoidamme tonttien ja risukoiden raivaukset nopeasti ja tehokkaasti.

RAKENNUSTEN POHJATYÖT

Teemme talojen ja rakennusten pohjatyöt koko Etelä-Suomen alueella.

ELIITTIPIHAT OY

info@eliittipihat.fi

Timo Suominen, puh. 0400 907 377

www.eliittipihat.fi

Suunnittelemme, toimitamme ja asennamme lasiterassit, terassilasit ja parvekelasit.

| Hämeenlinna – Espoo – Vihti | Forssa – Tammela
| Somero – Loimaa | Ypäjä – Humppila | Urjala – Renko

www.ttlasitus.fi | Tarmo Toivonen

p. 040 718 5509, tarmo@ttlasitus.fi

Matintuomiontie 9, TAMMELA

PUUNKAATOPALVELU KALLINEN

TÄYDEN PALVELUN PIHAPUIDEN KAATO
UUDELLAMAALLA JA KANTA-HÄMEESSÄ

Kiipeily- ja suorakaadot • Tonttihakkuut ja myrskyvauriot
• Rungon ja risujen poiskuljetus • Kannon jyrsintä

PYYDÄ ILMAINEN ARVIOKÄYNTI!
040-758 2547 • info@puunkaatokallinen.fi
www.puunkaatokallinen.fi

ÖLJYSÄILIÖIDEN TARKASTUS- HUOLTO- JA ASENNUSTYÖT

OTA YHTEYTTÄ!
044 567 9219
viialanvesi.fi

Päivystämme 24 h / 365

Kantojyrsintää vuodesta 1992

**AMMATTITAITIDOLLA
JA KOKEMUKSELLA**

- Vaikeiden PIHAPUIDEN KAATO
- KANTOJEN JYRSINTÄÄ
- Vakuutukset on.
- Puiden kaadot myös kourasaha-autolla.

**Markku
Huostila**

MH-KANTO

**0400 627 099
www.mhkanto.fi**

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

pidätä vettä. Pikku säkeissä oleva, turvepitoinen multa on tarkoitettu paremminkin olemassa olevan istutuksen maanparannukseen kuin uusien istutusalueiden perustamiseen. Suursäkeissä myytävä tavara on pääsääntöisesti multaa ja soveltuu piharakentamiseen oikein hyvin.

Älä istuta taimia liian tiheään

Pihan suunnittelussa on hyvä ensiksi miettiä, minkä tyyllisen pihan haluaa ja millainen värimaailma miellyttää omaa silmää. Ennen kasvivalintoja on vielä huomioitava kasvuolosuhteet eli kasvuvyöhyke, maa-perä ja valon suunta. Sitten voi ottaa suunnan taimikauppaan.

Järvinen suosittelee tekemään ryhmiä, joissa kasvit tukevat toisiaan. Alppiruusu esimerkiksi on varjossa viihtyvä kasvi, joten sen kaveriksi voi istuttaa puun, joka vähän kasvettuaan varjostaa pensasta ja lisää sen viihtyvyyttä.

– Sen sijaan että laittaa pientä ripellystä sinne ja tänne, niin rakentaa mieluummin suurehkoja, puolivillan näköisiä sekaryhmiä. Niihin voi laittaa myös hyötykasveja, kuten marjapensaana ja matalampaa perennaa alle.

Yksi yleisimmistä virheistä, joita harrastelijahortonomi tekee, on istuttaa taimet liian läheltä. On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälistä, vaikka istutettu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta. Kunhan malttaa odottaa pari vuotta, niin piha alkaa näyttää siltä, mitä on suunniteltu.

– Jos kasvit istuttaa liian tiheästi, niin niitä joutuu aika pian harventamaan ja silloin on ostanut taimia suotta liikaa. Samoin liian tiheästi istutettaessa nopeakasvuisemmat saattavat tukahduttaa hitaammat ennen kuin ne pääsevät edes kunnolla vauhtiin. Kasvustojen perkaamisessa ja kokonaisten pensaiden poistamisessa on hirveä homma, kun ne ovat ehtineet juurtua kunnolla, sanoo Järvinen.

On toki taimistoja, joista saa myös valmiiksi suuria puita ja pensaita. Valitettavasti niitä on pikku taimia vaikeampi saada istutuksen jälkeen viihtymään ja ne maksavat moninkertaisesti yleisemmin myynnissä oleviin pieniin taimiin verrattuna.

Veden solina vaatii vähän hoitoa

Solisevan veden ääni rauhoittaa ja moni haluaa siksi vesiaiheen omaan puutarhaansa. Siinäkin on omat nikkinsä, ettei haluttu pihan kaunistus ole hetken päästä leväinen kuoppa pihan perällä.

– Suosittelen käyttämään valmiita paketteja, joissa on allas ja kansi, josta vesi pulppuaa. Kantta voi sitten maisemoida vaikka kauniilla kivillä. Kun järjestelmä on suljettu, niin sinne ei keräänny niin paljon ylimääräistä. Jos kuitenkin haluaa avoimen sammakkolammen, niin siihen kannattaa istuttaa kasveja, jotka puhdis-

tavat vettä. Allasta ei myöskään kannata sijoittaa suoraan auringonpaisteeseen, koska silloin siihen kertyy nopeasti levää, muistuttaa Järvinen.

Kun allas on tasapainossa, se ei ole kuulemma työläs hoidettava. Kun putsaa pohjaan kertyvät lehdet ja roskat pois vaikka kerran viikossa, niin vesi pysyy todennäköisesti hyvänä. Virtaava vesi on paras ratkaisu siinä, että altaan vesi pysyy puhtaan ja kirkkaana.

Kerran vuodessa – joko syksyllä tyhjennyksen yhteydessä tai keväällä ennen täyttämistä – kannattaa puhdistaa allas perusteellisesti ja poistaa pohjasta kaikki orgaaninen aines pois.

Aita tarvitsee luvan ja kunnan perustukset

Vaikka uusi rakentamislaki helpotti pienehköjen rakennusten pystyttämistä, ei sen vaikutus ulotu esimerkiksi aitoihin. Kaupunkiympäristössä aidan rakentamista on säädelty usein varsin tarkasti.

Yleisin määräys on, että tontin rajalle saa pystyttää 1200 mm aidan ilman eri lupaa, mutta käytännöt vaihtelevat kortteleittain ja jopa tonteittain. Kannattaa siis pirauttaa oman kunnan rakennusvalvontaan ja varmistaa, mitä saa tehdä ja mitä ei.

Jos asuinalueelle on määrätty, että tonttien välissä pitää olla pensasaidat ja haluaisi pitää lemmikkiä pihalla vapaana, voi pensasaidan sisäpuolelle, omalle puolelle tonttia laittaa verkkoaidan. Sekään ei saa olla ylettömän korkea.

Jos saa luvan aidan rakentamiseen, on jälleen tärkein yksityiskohta perustukset. Niiden pitää olla kunnolliset, riittävän syvät ja huolella routaeristetyt, etteivät tolpat mene routimisen takia vinoon tai muurikivaita vetele. Joka suuntaan kiemurtava ja kallisteleva lauta-aita ei ole ilo silmälle.

Piharakennuksia suunnitellessa pitää muistaa, että vaikka niille ei välttämättä enää tarvita erillistä lupaa, pitää kaiken rakennettavan kuitenkin mahtua tontin rakennusoikeuteen. Myöskään liian lähelle naapurin rajaa ei saa rakentaa.

Esimerkiksi terassi ja pergola talon kyljessä ovat kivoja silloin, kun taloon on suunniteltu kulku ulos. Saunan jälkeen vilvoittelukin on mukavampaa ja kokkaaminen sujuu, kun saa suoraan ovesta kuljetettua tarvitsemansa tavarat terassille.

– Itse tykkään, että jos vaan kustannukset antavat periksi, on kiva, jos on useampia oleilupaikkoja pihassa. On esimerkiksi aamukahvipaikka jossain kohtaa tonttia, saunan vilvoittelu toisaalla ja kesäkeittiö sekä ruokailu omassa kohdassaan. Muutama liuskekivi ei vaadi kummoisiakaan pohjatöitä, mutta niiden päälle saa esimerkiksi pikupöydän ja pari tuolia sille aamukahville, toteaa Järvinen. ■

Maaret Järvinen on pihasuunnittelija ja puutarhuri, joka on pitänyt jo pitkään suosittua kevät.net -blogia.

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Kotipuutarhuri ei tarvitse torjunta-aineita

Ihmiset ovat innovoineet läpi historian erilaisia yhdisteitä, jotka auttaisivat meitä arjessa pitämään kodin siistinä ja puutarhan ötökät loitolla. Monet näistä kemikaaleista kuitenkin sisältävät niin kutsuttuja ikuisuuskemikaaleja eli PFAS-yhdisteitä, jotka ovat erittäin haitallisia sekä meille ihmisille että ympäristölle. PFAS-yhdisteiden on todistettu lisäävän esimerkiksi erilaisten syöpien riskiä ja vaikuttavan kykyymme saada jälkeläisiä. Arkea helpottavista aineista onkin tullut valtava turvallisuushuha.

Turvallisen elinympäristön vaaliminen alkaa kotoa ja omasta pihapiiristä; emmehän halua myrkyttää omaa elinympäristöämme. Myrkyille on onneksi olemassa lukuisia luonnonmukaisia vaihtoehtoja, joista osa nojautuu uudenaikaisiin innovaatioihin ja osa perinteisiin menetelmiin ja maalaisjärkeen. On hyvin ymmärrettävää, että erityisesti ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät vieraslajit, kuten kotilot ja etanat aiheuttavat kotipuutarhureille päänvaivaa ja houkutuksen kaivaa myrkkypullot esiin. Järkevä ajoitus ja erilaisten menetelmien yhdistäminen mahdollistavat kuitenkin tehokkaan mutta luonnonmukaisen torjunnan. Tuholaisetanoiden ja -kotiloiden hävittämiseen voi käyttää luomuviljelyynkin soveltuvia rautafosfaattivalmisteita jo aikaisin keväällä erityisesti ilta-aikaan, jolloin maan kosteus on korkeampi ja eliöt liikkeellä. Kevätaikaan on myös tärkeää poimia näkyvät kotilot puutarhasta ennen niiden munimisaikaa ja hävittää ne kiehuvan

kuumalla vedellä sekajätteen mukana, jotta ne eivät leviä uudelleen tai houkuttele paikalle lajotovereita.

On ymmärrettävää, että puutarhassa kyykiminen ei ole kaikille vaihtoehto. Puutarhan hoitoon tarjotaan onneksi myös erilaisia palveluita kuten paikallisten 4H-yhdistysten piha- ja puutarha-apua. Nämä yhdistykset kouluttavat ja työllistävät paikallisia nuoria, jotka oppivat samalla myös itse käytännön taitoja puutarhahoitoon liittyen. Voimakkaat kemikaalit jäävät pysyvästi maaperään ja siten maahan sitoutuva kemikaalitaakka kertyy sukupolvien myötä. Meidän on siis ajateltava erityisesti lapsia ja nuoria niin terveys- kuin ympäristöasioissa.

Meidän poliitikkojen tehtävänä on kehittää sellaisia lakeja, olosuhteita ja kannustimia, joiden myötä terveyttä ja planeetan hyvinvointia tukevat toimintamallit ja innovaatiot pääsevät leviämään ja viemään tilaa menneisyyden myrkyiltä. EU on jo nyt tiukentanut näiden vaarallisten kemikaalien pitoisuusvaatimuksia, mutta edelleen kuluttajan tulee olla tarkkana. Pysin itse edistämään tiukempaa EU-tason kemikaalisääntelyä erityisesti kuluttajatuotteissa mutta valitettavasti kaikki päättäjät eivät ole samoilla linjoilla. Haluankin rohkaista kansalaisia olemaan aktiivisesti yhteydessä poliittisiin päättäjiin ja vaatimaan lainsäädäntöä, joka turvaa terveellisen ja turvallisen elinympäristön meille nykyisille ja tuleville sukupolville.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Mökkeilyn makuun

Simppelin kotoisa mummonmökki tai hulpea huvila – vapaa-ajan asuntoja löytyy laidasta laitaan, mutta yhteistä niille on se, että useimmat meistä viettäisivät niissä oikein mieluusti aikaansa. Millaiset mökit ovat nykyisin haluttuja, ja millaisin toivein mökkeilyn pariin ylipäätään hakeudutaan?

Välittävä ammattilainen

BROO LKV

**ONKO KODINVAIHTO
AJANKOHTAISTA?**

broo.fi

Palokunnankatu 9, Hämeenlinna
(Wetterhoffin talo)

BROO LKV VÄLITTÄÄ AMMATTITÄIDOLLÄ

Riitta Koskinen, LKV, LVV, KED
puh. 050 409 5335
riitta.koskinen@broo.fi

Jussi Koskinen, asuntomyyjä
puh. 050 465 4748
jussi.koskinen@broo.fi

Mökkikauppa käy taas – jos nyt ei kuumana, niin ainakin mukavan lämpöisenä.

Kiinteistönvälitysalan Keskusliitto raportoi kesän 2025 lopulla mökkikaupan vilkastuneen jälleen parin vuoden notkahduksen jälkeen. Tiedotteessaan liitto totesi vapaa-ajan asuntojen kauppamäärien nousseen jo koronaa edeltävää tasoa korkeammalle.

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry:n puheenjohtaja **Raimo Kosonen** arvioi mökkikauppakohteiden osalta tilanteen olevan pääosin kaksijakoinen. Hänen kokemuksensa mukaan osa mökinostajista haluaisi löytää suhteellisen edullisia kohteita, joita voisi sitten hankin-

nan tehtyään kunnostaa remonteilla omien mielihalujen mukaisesti.

– Osa taas etsii hyvin varusteltuja mökkikohteita, joissa lähtökohteisesti on lähes sama varustelutaso kuin omassa vakituksessa asunnossa.

Usein etsinnässä ovat puhtaiden vesien rantakohteet, Kosonen lisää. Myös paikallisten palveluiden saatavuudella saattaa olla kuitenkin suuri merkitys mökinvalinnassa.

Vanhan mökin sähköistäminen on mittava hanke

Lähivuosien aikana ei ole Kososen mukaan tapahtunut mitään erityi-

Varttuneet mökkeilijät satsaavat mökin esteettömyyteen ja palveluihin

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL julkaisi keväällä 2025 jäsenistönsä keskuudessa laajan mökkitutkimuksen, jossa tarkasteltiin muun muassa mökillä vietettyä aikaa ja mökkiläisten keski-ikää, joka oli kyselyssä 66 vuotta. Tutkimuksessa ilmeni, että mökin myymistä ei iän karttumisesta huolimatta harkinnut kovinkaan moni. Vastaaajista 44 prosenttia oli sitä vastoin remontoanut mökkiään esteettömäksi ja vajaa 40 prosenttia turvautunut erilaisiin palveluihin, esimerkiksi mökkitalkkareihin, helpottaakseen mökillä oleskelua.

sen suurta muutosta sen suhteen, mil-laista varustelutasoa vapaa-ajan asun-noilta toivotaan – ainakaan tutkimus-tulosten perusteella. Hän huomauttaa mökkien varustelutason toki kehitty-neen kaiken aikaa pikku hiljaa.

Jos mökki on ollut ennestään niin sanotusti vaatimattomammin varus-teltu, vaikkapa kantoveden varassa ja sähkötön, voikin herätä houkutus lisä-tä siihen mukavuuksia.

– Kysymys on usein tässä yhteydes-sä tapahtuvista perusasioihin liittyvis-tä toimista, kuten mökin sähköistämi-nen, veteen ja viemärintiin tehtävät muutokset sekä etäyhteyksien saami-nen mökille.

Kun mökki halutaan sähköistää tai varustaa juoksevalla vedellä, kyse on Kososen mukaan lähes poikkeukset-ta varsin isosta muutoksesta – riippu-en toki vanhan mökin lähtötilanteesta. Hän muistuttaa tehtävien toimenpitei-den olevan myös luvanvaraisia.

– Ennen minkään toimenpiteen käynnistämistä, jo suunnittelun yhteydessä, tulee olla yhteydessä kunnan asianomaisiin viranhaltijoihin ja selvittää heiltä tarvittavat lupamenettelyt. Näin vältetään myöhemmin mahdolli-sia eteen tulevia ongelmia.

Esimerkiksi mökin käyttötarkoituk-sen muuttaminen kesäasuttavasta ym-pärivuotiseen käyttöön soveltuvaksi edellyttää erilaisia lupamenettelyitä. Muutokseen liittyvät ehdot ovat mää-riteltynä kuntien rakennusjärjestyk-sessä.

– Näiden ehtojen selvittäminen jo suunnitelmia käynnistettäessä on en-siarvoisen tärkeitä. Yllätyksenä saat-taa myös tulla LVIS-alueelle tehtävien parannuksien ja korjauksien korkea kustannustaso, Kosonen huomaut-taa.

Kuntokartoitus mökkiremontin aluksi

Jos mökkirakennus on yhtään van-hempaa perua, se voi kaivata jo mel-koista remonttia. Ainakin tulisijat, ka-ton kunto, sadevesijärjestelmä ja mah-dolliset kaivot olisi hyvä käydä läpi aja-tuksella. Niiden puutteet kun voivat ai-heuttaa suurempia ongelmia, jos asia lyödään laimin pitkään.

– Mökkiremonttia suunniteltaessa kannattaa aluksi tehdä mökin nykyti-lan kuntokartoitus mielellään yhdessä alan ammattilaisen kanssa, Kosonen suosittelee.

Hän kehottaa myös huomioimaan mökin rakentamisajankohtana voi-massa olleet rakentamiseen liittyvät ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi on tärkeätä selvittää, mitä materiaaleja on hyvä tai suositeltavaa käyttää remont-tia toteutettaessa.

– Väärin valittuina ne saattavat joh-taa tuleviin uusiin ongelmiin.

Kosonen pohtii mökkeilijälle ole-van oleellista harkita, mitä kunnosta-mis- ja ylläpitotarpeita mökkiin olisi hyvä tai pitäisi tehdä.

– Toteuttaa asioita suunnitelmalli-sesti, ei spontaanisti, hän painottaa. Jo remontin suunnittelun yhteydessä varhaisessa vaiheessa tulee olla myös yhteydessä kunnan rakennusvalvon-taan.

Mökinomistaja ei kuitenkaan saa tai edes voi toteuttaa aivan kaikkea itse, vaan joidenkin toimenpiteiden teke-minen kuuluu jättää ammattilaisille. Jos jotakin, Kosonen toivoisikin var-sinkin kokemattomampien mökin-omistajien olevan paremmin tietoisia siitä, mitkä toimenpiteet mökillä ovat luvanvaraisia.

Vanhan mökin kunnossapi- »

Kylpytynnyrivuokraus edullisesti
PALJUKYLPY.COM | p. 040-588 2899

SÄHKÖTYÖ
Kulomäki

Asennukset • Tarvikkeet • Suunnittelu

044 090 6956

Metsäpolku 1, 14500 Iittala
www.sahkotyokulomaki.fi

OMPELIMO TUULA

Henkilökohtaista palvelua tarjoava
ompelimo Hämeenlinnassa

Sibeliuksenkatu 13, 13100 Hämeenlinna
puh. 040 411 1359 | tuula.lepisto@hotmail.fi
Avoinna: ma-pe 10-17 | www.ompelimotuula.fi

Ompelimopalvelut • Hääpuvut
Juhlapukujen myynti • Miesten pukuvuokraus

PUTKIMAJA OY

**PAIKALLINEN JA
LUOTETTAVA PUTKILIKE**

Hämeenlinnan seudulla - vuodesta 2010

Jukka Tölli 0440 805 786 | Lamminraitti 25, Lammi | putkimaja.fi

Näyttämällä tämän mainoksen saatte 10% alennuksen tarvikkeista.

RITARI REMONTIT

www.ritariremontit.fi

Kodin sisustusremontit

☎ 040 832 7817 | rtvirta@gmail.com

Ostetaan metalliromua

Rauta, kupari, alumiini, ym.

Romuautojen virallinen vastaanottopiste.

ROMULIIKE SUOTULA OY

Jokelantie 601, 05470 Hyvinkää. P. 019 467 763, 0400-480 794
romuliike@suotula.fi

www.suotula.fi

Jalkahoitopalvelut kotikäyntinä
40km säteellä Hämeenlinnasta

Lumoavat Jalat

Taina 050 4422 043
www.lumoavatjalat.fi

Kirppis Vanajankulma
KÄTELLÄ KAIKKI KÄYTTÖKÄIKÄTÄ KÄTELLÄ

Paikallinen ja palveleva
Pöytävuokra 30€ / vko

TERVETULOA!

Aukioloajat:
ma 10-19
ti suljettu
ke-pe 10-18
la-su 11-16

Vanajantie 9
13110 Hämeenlinna
050-522 1991
vanajankulma@gmail.com
www.vanajankulma.com

KONDITORIAA
R. Kokko
VUODESTA 1970

Katsastusmiehentie 6, HML
konditoria: 050 436 0077
leipomo: 050 435 9305
tilaukset@kondiittori.fi
ark. 8-21, la 8-18, su 12-18

kondiittori.fi

MANSIKKAKERMAKAKKU
8-10 hlö 28,50€, glut. 38,50€
11-15 hlö 39,90€, glut. 49,90€
18-22 hlö 59€
25-30 hlö 83€

Ainakin tulisijat, katon kunto, sadevesijärjestelmä ja mahdolliset kaivot olisi hyvä käydä läpi ajatuksella.

don tarvitsema työmäärä voi kuitenkin yllättää. Kosonen muistuttaa sen voivan varsin usein kasvaa jopa moninkertaiseksi aiemmin ajatellusta.

- Eikä vähiten siksi, että työn edistyessä niin sanotusti "ruokahalu kasvaa" ja laajenee alkuperäistä laajemmalle.

Omat mökkitoiveet ja ympäristön olosuhteet selville

Jos mökkikuume yllättää ja myytäviä mökkejä tekee mieli ryhtyä katselemaan tositaroituksella, mitä kaikkea tulisi käydä läpi ennen kuin lyö niin sanotusti rahat tiskiinkin?

Raimo Kosonen kehottaa ensinnäkin selvittämään perusteellisesti omat toiveet ja tahtotilan siitä, millaista mökkiä ollaan hakemassa.

- Ollaanko hankkimassa tee-se-itse -kunnostustarvetta omaavaa mökkiä vai valmista kokonaisuutta? Olisiko sen sijainti rannalla vai kuivan maan

mökki?

Toisekseen hän neuvoo miettimään mökiltä haluttua varustelua kuten esimerkiksi sen sähköistystä. Yhtä lailla tulisi huomioida myös kulkuyhteydet mökille, sekä veden käsittelyyn liittyvät seikat.

Toiveiden selkeydyttyä ja mahdollisen kohteen löydyttyä Kosonen neuvoo tekemään tai teettämään kohteeseen vielä kuntotarkastuksen ennen ostopäätöksen tekemistä. Sen lisäksi hän kehottaa selvittämään alueen tulevia ja nykyisiä kaava-asioihin ja rakentamiseen liittyviä ohjeita ja muutoksia.

- Onko alueelle tulossa mahdollisia energiaa - aurinko, tuuli - tai kaivoksiin liittyviä hankkeita lähivuosina, hän mainitsee esimerkkinä.

Sen ohella mökin ympäristöön kannattaa Kososen mukaan tutustua myös toisesta, vielä olennaisemmasta vinkkelistä käsin: eli soveltuuko se juuri siihen omaan tulevaan vapaa-ajan asumiseen.

Dreamstime

Mökkiläisten maksamissa kunnallisissa maksuissa suurta vaihtelua

Omakotiliitto vertaili viime vuonna Suomen suurimpien mökkipaikkakuntien maksuja kiinteistöveron, sähkön ja jätemaksun osalta. Vertailussa ilmeni, että kalleimmalla paikkakunnalla mökinomistaja joutuu maksamaan jopa kaksinkertaisia kunta- ja aluekohtaisia maksuja edullisimpaan kuntaan verrattuna.

Kalleimmat mökkeilykunnat ovat samalla niitä, joissa on eniten mökkejä. Vuonna 2024 Tilastokeskuksen mukaan eniten mökkejä oli Kuopiossa, toiseksi Mikkelissä, neljänneksi eniten Savonlinnassa. Kolmanneksi suosituin mökkipaikkakunta Parainen sijoittui Omakotiliiton kustannusvertailussa sijalle kymmenen.

Keskimäärin sähkön osuus kustannuksista on 57 prosenttia, kiinteistöveron 38 prosenttia ja jätehuollon 5 prosenttia. Sähkön selvästi suurin kuluerä on siirron perusmaksu, jonka osuus on selvityksessä 43 prosenttia.

Korkeinta vapaa-ajan rakennuksen ja tontin kiinteistöveroä maksettiin Kangasalla (679 €/vuosi), kun se

on Kittilässä vain vajaan kolmasosan (209 €/vuosi). Korkeimpia sähkömaksuja maksettiin viime vuonna Kuopiossa (736 €/vuosi), matalimpia taas Mustasaassa (318 €/vuosi).

Jätehuollon kustannukset ovat suurimmat Mustasaassa (82 €/vuosi), jossa jätemaksut nousivat 17 euroa edellisvuodesta. Vertailun pienimmät jätemaksut olivat Kangasalla (21 €/vuosi).

Vertailun laskennassa käytettiin esimerkkinä 50 m²:n kokoista ja 35 vuotta vanhaa puurakenteista vapaa-ajan asuntoa, jossa on sähkö ja sauna. Jätemaksuissa huomioitiin sekajätteen sekä poltettavan jätteen tai vastaavan keräysmaksu sekä mahdollinen perus- eli ekomaksu. Vesimaksut jätettiin vertailun ulkopuolella, sillä valtaosassa mökkejä niitä ei makseta. Vertailun lähtökohtana oli, että mökki sijaitsee 4 500 m²:n kokoisella omalla tontilla ja sen vuotuinen sähkökulutus on 1 000 kWh, sulakekoko 3 x 25 A (yleissiirto), ja että mökkiä käyttää neljä henkeä kesällä. ■

MITTATILAUSKAIHTIMET KOTIIN KANTA-HÄMEEN ALUEELLA

VISOR-VEKKIKAIHTIMET

terasseille, parvekkeille ja ikkunoihin
- lisää yksityisyyttä ja suojaa kuumuudelta

VARAA MAKSUTON ESITTELY JA MITTAUS!

Valtuutettu VISOR jälleenmyyjä

MatWay Oy

Matvei Ojansuu

puh. 050 370 0215 | matvei.ojansuu@visor.fi

www.matway.fi | www.visor.fi

METSURIPALVELUT

Hämeenlinnan ja Kanta-Hämeen alueella

- » Pihapuiden kaato
- » Tonttihakkuu ja raivaus
- » Metsänhoito ja maisemanhoito
- » Oksien ja puiden poistointi
- » Kantojen jyrsintä
- » Tukkien vannesahaus

www.metsurilaukkanen.fi

**Metsuri
Laukkanen Oy**

Antti Laukkanen, **040 8347 013**
antti@metsurilaukkanen.fi

Pauliina Laukkanen, **044 7744 293**
pauliina@metsurilaukkanen.fi

Hämeen asuntokaupan asiantuntijat

Asunnon myynti tai osto suunnitteilla?
Kutsu meidät maksuttomalle arviokäynnille.

REMAX.FI/HELMİ

Nina Aitola

Yrittäjä, Kiinteistönvälittäjä LKV,
LVV, KiLAT

050 369 1010
nina.aitola@remax.fi

Julius Uotila

Yrittäjä, Kiinteistönvälittäjä LKV,
LVV

044 360 3488
julius.uotila@remax.fi

Arja Weeraratne

LKV, LVV, KiAT, Kaupanvahvistaja,
Myyntijohtaja

050 548 9049
arja.weeraratne@remax.fi

Riitta Louvet

Kiinteistönvälittäjä LKV, LVV, KiAT
Kaupanvahvistaja, Kiinteistösihteeri

040 762 2933
riitta.louvet@remax.fi

Ville Schönberg

Kiinteistönvälittäjä LKV,
LVV

044 303 2411
ville.schonberg@remax.fi

Sanna Hyttinen

Myyntineuvottelija

044 982 2338
sanna.hyttinen@remax.fi

Sirpa Miettinen

Myyntineuvottelija,
KiAT

044 2901 944
sirpa.miettinen@remax.fi

REMAX Helmi | Hämeenlinnan Asuntovälitys Oy LKV
Palokunnankatu 24, 13100 Hämeenlinna

0400 167 192
remax.helmi@remax.fi

Kesämökki saattaa olla kiinteistönä arvokkaampi kuin vakinainen asunto, eikä yksi vakuutus aina riitä. Silloin täytyy tietää, mikä rakennus ja irtaimiston osa kuuluu minkäkin vakuutuksen piiriin.

Teksti: Ulla Sirén

Hyvä kesä vakuutuksesta

Kun lähdetään kesäksi mökille, vakituinen asunto jää vaille valvontaa. Syksyllä taas mökki jää ilman asukkaita mahdollisesti koko talvikaudeksi – ja ainahan voi sattua jotain. Jonkinlainen riski täytyy ottaa, koska joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa. Mutta jos vakuutusturva on kunnossa, se suojaaa huomattavasti myös mielenrauhaa.

Joidenkin työhön ja ammattiin liittyvien vakuutusten lisäksi ainoa lain vaatima vakuutus Suomessa on liikennevakuutus, jonka tarvitsee jokainen moottoriajoneuvon omistaja. Kodin, kesämökin ja niissä olevan irtaimiston saa siis jättää vakuuttamatta jos haluaa, mutta onnettomuuden sattua menetys voi olla lopullinen. Tuhoutunutta omaisuutta ei saa välttämättä koskaan takaisin, ei myöskään menetettyjä vuokratuloja, ja jos vahinkoa on aiheutunut toisen henkilön terveydelle tai omaisuudelle, korvausten maksamiseen ei kenties riitä jäljellä oleva elämä.

Käytännössä pakollinen

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön. Esimerkiksi pankit vaativat voimassaolevan vakuutuksen kiinteistöä koskevaa lainapää-

töstä tehdessään. Vuokranantajan ei ole pakko vaatia vuokralaiselta vakuutuksia, mutta useimmat edellyttävät vuokrasopimuksessa, että vuokralaisella on oltava kotivakuutus, johon sisältyy asunnolle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutettuja vahinkoja korvaava vastuuvakuutus.

Taloyhtiöiden kiinteistövuokutus taas korvaa rakenteet, mutta se ei kata osakkaiden irtaimisto- ja vastuuvakuutuksia, joten niistä on huolehdittava itse. Omistajan kannattaa pitää kunnossa myös sijoitusasunnon vakuutukset, vaikka taloyhtiö ja vuokralainen ottavat omat vakuutuksensa.

– Sijoitusasunnon vakuutus korvaa, jos esimerkiksi kalliille pintamateriaalille aiheutuu suurempaa vahinkoa, kuin mihin vuokralaisen kotivakuutus riittää, tai jos asunnolle on aiheutunut vahinkoa vuokralaisen tahallisen tai törkeän huolimattoman

toiminnan seurauksena, kertoo jaostopäällikkö **Jussi Korpelainen** FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vuokranantajahan ei sitä paitsi voi tietää, onko sopimusvaiheessa otettu vakuutus voimassa vielä, kun jotakin tapahtuu.

Yleensä vakuutusyhtiöt tarjoavat kotivakuutuksiin kahta tai kolmea eri hinta- ja kattavuustasoa. Halvin ja suppein vaihtoehto on yleensä palovakuutus, joka korvaa tulipalon, myrskyn ja salamaniskun aiheuttamat vahingot, mutta ei esimerkiksi vesivuotoja eikä rikkoutuneita kodinkoneita. Laajiin vaihtoehtoihin sisältyvät tavallisesti vastuu- ja oikeusturva sekä turva esimerkiksi varkauksien ja ilkeiden varalta.

– Sana laaja liittyy vakuutusturvan tasoihin. Se ei suoraan kerro, että samalla on otettu vastuuvakuutus, Korpelainen muistuttaa.

Vuokranantajalla ei ole lakisääteis-

tä pakkoa ottaa kotivakuutusta sijoitusasuntoonsa, mutta se on erittäin suositeltavaa oman taloudellisen turvan takaamiseksi. Vaikka taloyhtiöllä on kiinteistövuokutus ja vuokralaisella oma kotivakuutus, vuokranantajan oma vakuutus kattaa asunnon pintamateriaalit, kalusteet ja vuokratulon menetykset.

Vakuutus kannattaa pitää voimassa jo silloin, kun omakotitaloa tai mökkiä vasta rakennetaan, mutta materiaalit on jo tuotu tontille. Myrsky, tulipalo tai ilkeä voivat vahingoittaa yhtä hyvin rakenteilla olevaa kuin valmista rakennusta, ja varkaat iskevät helposti juuri työmaille joilla täytyy säilyttää kalliita työkaluja.

Mökille oma vakuutus

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on

Pixabay

Myrskyvahingot käyvät usein kalliiksi, ja niitä korvataan paljon vakuutuksista.

käytännössä usein välttämätön. Mökin vakuuttaminen vähintään tulipalon ja myrskytuhojen varalta on äärimmäisen tärkeää, koska osan ajasta asumaton, usein luonnon keskellä sijaitseva kiinteistö on niille vielä alttiimpi, kuin vakituisesti asuttu omakotitalo. Kotivakuutus ei kata kesämökkiä eikä sen irtaimistoa, vaan mökki pitää vakuuttaa erikseen.

– Vakuutusyhtiöiden mökkivakuutuksen nimellä tarjoama vakuutus on käytännössä toinen kotivakuutus, sillä se sisältää samat asiat, Korpelainen kertoo.

Mökkivakuutus kattaa paitsi asuinrakennuksen myös tontilla sijaitsevat pienet rakennukset kuten vajat, puusuojat, grillikatokset, kaivot ja leikkimökit sekä niihin liittyvän irtaimiston. Joissakin yhtiöissä mökkivakuutukseen voi sisällyttää myös rakennusten ulkopuolella pidettävää omaisuutta, kuten soutuveneeneen sekä siihen sopivan perämööttorin. Isommat moottoriveneet taas määritellään vesikulkuneuvoiksi, jotka tarvitsevat oman vakuutuksen, joskaan se ei ole liikennevakuutuksen tavoin lakisääteisesti pakollinen.

Koska kesäkodit ovat yleensä osan vuotta asumattomina, mökkivakuutuksen ottajan on erityisen tärkeää varmistaa, että vakuutukseen sisältyy rikosturva, joka korvaa ryöstöt ja varkaudet sekä murren ja ilkivallan seurauksena syntyneet vahingot.

Kesämökin omistajan vakuutus- huolet eivät aina pääty yhden mökkivakuutuksen ottamiseen, sillä usein vapaa-ajan asunnon tontilla on mui-

takin rakennuksia. Mökkivakuutus ei kata isompia piharakennuksia eikä minkään kokoisia saunoja, jotka sijaitsevat eri rakennuksessa kuin asuintilat. Useilla vakuutusyhtiöillä mökkivakuutukseen sisältyvät alle 12 neliön suuruiset piharakennukset, mutta ei kaikilla, joten kokoraja pitää tarkistaa omasta yhtiöstä.

– Tärkeintä on huomioida sopimuksessa mainittu euromääräinen enimmäiskorvaus. Yleensä pieni piharakennus ei ole vakuutusarvoltaan merkittävä, mutta rakennuksesta ja sen varustuksesta riippuen voi olla poikkeuksia, Jussi Korpelainen muistuttaa.

Ajoissa ja ajan tasalla

Kotivakuutus on tarpeen ottaa siinä vaiheessa, kun asunnon tai kiinteistön hallinta ja samalla sen riskit siirtyvät itselle. Vakuutuksen pitämisen ajantasaisena on asiakkaan, ei vakuutusyhtiön tehtävä, joten lisärentamisen, remonttien ja isojen irtaimistohankintojen yhteydessä on hyvä tarkistaa kodin vakuutusturva.

Vapaa-ajan asunnon vakuutusten ajantasaisuudesta huolehtiminen saattaa olla jopa vaativampaa kuin pysyvän asunnon, sillä mökkitontilla sijaitsee usein eri-ikäisiä, -kokoisia ja -kuntoisia piharakennuksia, joita lätkäkin käsittelee keskenään eri tavoin.

Uusi rakennuslaki, joka tuli voimaan vuoden 2025 alussa, helpotti pienrakentamista rakennuslupien osalta. Nykyään alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai alle 50

neliön katoksen saa tehdä ilman rakennuslupaa. Lain uudistuksella ei ole tekemistä vakuutusturvan kanssa, vaan kaikki isot ulkorakennukset ja kaikki saunarakennukset pitää vakuuttaa kuten ennenkin.

Vakuutusturvan kannaltakin on tärkeää, että tontin kaavamääräyksiä ja uudisrakennukselta vaadittavia etäisyyksiä muista rakennuksista, naapurin rajasta ja rantaviivasta noudatetaan tarkasti. Niidenkin rakennusten, jotka eivät tarvitse rakennuslupaa, pitää olla niiden suhteen hyväksyttäviä. Asia kannattaa tarkistaa tontin sijaintikunnan rakennusvalvonnasta ennen rakennuksen pystyttämistä. Rakennusmääräysten rikominen voi vaikuttaa siihen, miten vakuutusyhtiö suostuu korvaamaan vahinkoja.

Jo olemassa oleviin rakennuksiin tehdyt lisäykset, esimerkiksi uusi kuisti, kasvattavat rakennuksen kokonaisalaa eli rakennuksen ulkomittojen mukaan laskettua pinta-alaa, joka puolestaan vaikuttaa vakuutusarvoon. Lisärakentamisen yhteydessä kannattaa siis tarkistaa myös mökin vakuutusturva, ettei kiinteistö jää rakennusprojektien takia alivakuutetuksi. Sama koskee muitakin kiinteistön arvoon vaikuttavia uudistuksia, kuten vesijohtoja, viemärointiä ja sähköasennuksia, joiden pitäisi näkyä vakuutustiedoissa.

Kesäasunnolle hankitaan usein jopa arvokkaampia koneita ja laitteita kuin vakituiseen asuntoon. Pihan hoitoa ja harrastuksia varten tarvitaan monenlaisia välineitä, ja mökin

piharakennuksista voi löytyä säilytystilaa muullekin satunnaisesti tarvittavalle kalustolle. Vakuutussopimuksessa määritelty irtaimiston enimmäiskorvaus voi kaivata päivittämistä, jos irtaimiston arvo kasvaa.

Suojeluohjeet lähilukuun

Vakuutussopimukseen kirjatut suoje- luohjeet on ehdottoman tärkeä ei vain lukea läpi, vaan tutkia huolellisesti, mitä niissä kehoitetaan tekemään. Jos ohjeita on laiminlyöty, ja vahingon tapahduttua voidaan osoittaa, että laiminlyönti on jollain tavalla synnyttänyt tapahtumiin, vakuutusyhtiö voi pienentää korvaussummaa tai tapauksesta riippuen jättää menetyksen kokonaan korvaamatta.

Suojeluohjeissa neuvotaan esimerkiksi, miten irtaimistoa pitää säilyttää. Juuri kesämökillä tavaroiden säilytys voidaan hoitaa vähän sinne päin – ovet ja lukot puuttuvat tai eivät täytä vakuutusyhtiön vaatimuksia. Päältä- ajettavan ruohonleikkurin paikka ei siis ole pressukatoksessa vaan lukon takana, mikäli sille halutaan riittävä vakuutusturva.

Muukin suojaaminen on tärkeää vakuutusturvan kannalta. Jos kesämökillä on vesijohtovesi ja viemärointi, niiden jäätyminen on pyrittävä estämään ohjeiden mukaan. Samoin sähkön ja tulisijojen aiheuttama tulipaloriski on minimoitava esimerkiksi irrottamalla mökiltä lähdettäessä sähkölaitteet pistorasiasta sekä huolehtimalla säännöllisestä nuohouksesta ja tulisijojen eheydestä. ■

LAKIASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

ASIANA JOTOIMISTO
SKOGSTER
– PORTAANPÄÄ & JUUSELA –

Raatihuoneenkatu 8 (3.krs), Hämeenlinna | 03 626 210
www.asianajoskogster.fi | toimisto@asianajoskogster.fi

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on käytännössä usein välttämätön.

Teksti: Elina Salmi

Aurinkopaneelien avulla voi säästää sähkölaskussa

Sähkön hinta ja keinot sähkön säästämiseen ovat kestoaihe omakotiasukkaiden keskuudessa. Jos oma talo on otollisella paikalla, on aurinkosähköjärjestelmä voi olla toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi, jos haluaa itse vaikuttaa sähkölaskuunsa.

EKIN KLAPI

- * Uunikuivatut koivuklapit
- * Puupelletit lämmitykseen / kuivikkeeksi

Toimitettuna tai itse noutaen
Myös KELAn maksusitoumuksella

Tilaukset ja tarjouspyynnöt:

050 381 56 36

www.ekinklapi.com

Tuorein kauhistelun aihe on ollut tehomaksu ja miten tulla toimeen sen kanssa. Tehomaksulla jakeluverkkoyhtiöt kannustavat asiakkaitaan sähköverkon kuormituksen pienentämiseen ja se perustuu kuluttajan sähkönkäytön huipputehon tasoon. Huipputehoksi Energiavirasto on määritellyt 8 kWh.

Tehomaksullisen tuotteen valinnella asiakkaila tehomaksu määräytyy kuukauden korkeimman 60 minuutin sähkönkäytön keskitehon perusteella. Eli vain kuukauden korkein tunnin keskiteho määrittää kyseisen kuukauden tehomaksun suuruuden.

Tehomaksun sisältävä tariffi saattaa

olla jonkin verran edullisempi kuin tehomaksuton. Jos kodin suuritehoisten sähkölaitteiden käyttöä on mahdollista ajoittaa eri ajankohtiin, voi tehomaksullinen tuote olla mitä sopivin omaan kotiin. Oman sähkönkäytön ajoituksella voi siis vaikuttaa sähkön siirtolaskun suuruuteen.

Tehomaksun takia ei omakotiasukkaan kannata yöuniaa menettää, sillä maksu ei ole pakollinen, vaan pienasiakkaille pitää aina olla tarjolla myös tehomaksuton vaihtoehto. Lisäksi kaikki jakeluverkkoyhtiöt eivät välttämättä tuo pienasiakkaille lainkaan tarjolle tehomaksullista sähkönsiirtotuotetta.

Aurinkosähkö on otollisessa paikassa kannattava

Aurinkosähkö sopii erityisesti koteihin, joissa käytetään sähköä myös kesällä esimerkiksi käyttöveden lämmitykseen, ilmanvaihtoon ja jäädytykseen tai sähköauton lataukseen. Vaikka kuumiin buumi aurinkosähkön ympärillä onkin jäähtynyt, on aurinkosähköjärjestelmä edelleen toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi. Parhaassa tapauksessa se maksaa käyttöaikanaan investoinnin takaisin jopa kaksinkertaisesti.

Edellytys tietysti on, että aurinkopaistaa omakotitalon katolle tai pihaan esteettä. Ihanteellinen sijoituspaikka paneeleille on talon eteläpuoli, jos kohta itä- ja länsipuoleltakin saa vielä kohtuullisen tuoton. Lähitöllä ei myöskään saa olla varjostavia puita.

– Taloudellisesti toimiva ratkaisu on mitoittaa aurinkosähköjärjestelmä oman sähkönkulutuksen mukaan huomioiden samalla, että suuremman järjestelmän saa suhteessa edullisemmin. Siksi ennen järjestelmän hankkimista kannattaa miettiä, onko lähitulevaisuudessa aikeissa tehdä sähkönkulutukseen vaikuttavia investointeja, jotta ne voi huomioida järjestelmän kokoa määritettäessä, kehottaa asiantuntija **Teemu Kettunen** Motiva Oy:stä.

Ilman erillistä akustoa aurinkosähköjärjestelmän kannalta oleellista on vain se sähkönkulutus, joka ajoittuu siihen vuoden- ja kellonaikaan, jolloin on riittävän valoisaa paneelien sähköntuoton kannalta. Oman sähkönkulutuksen tiedot saat maksutta oman sähköyhtiösi kulutusseuranta-palvelusta tai Fingridin Datahubista.

Ennen kuin lähtee hieromaan kauppaa paneelipaketista, pitää myös selvittää omasta jakeluverkkoyhtiöstä, mitä se asiaan sanoo eli miten ison aurinkosähköjärjestelmän kohteeseen voi asentaa ilman, että jakeluverkkoyhtiö joutuu vahvistamaan verkkoaan sen vuoksi.

Myös sähkön myyntiyhtiön kanssa pitää tehdä sopimus ylijäävän aurinkosähkön ostamisesta etukäteen, sillä ylijäämäsähkölle täytyy olla ostaja ennen kuin aurinkosähköjärjestelmä liitetään sähköverkkoon. Kunnan rakennusvalvontaankin pitää pirauttaa, koska osassa kuntia vaaditaan paneelien asentamiselle lupa.

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummoisiakaan määriä marraskuun ja helmikuun välisenä aikana.

Aurinkosähkö pienentää omaa sähkölaskua

Oman käytön yli jäävän sähkön voi myydä jakeluverkkoyhtiölle, mutta siitä syystä ei kannata kasvattaa järjestelmää paljon yli oman tarpeen.

Lisäksi sähköverkkoon on lähivuosina tulossa ja jo tullut hyvin paljon isoja akkuja. Niiden myötä tietyiltä sähkön reservimarkkinoilta saatavat korvaustasot ovat pudonneet aika tavalla. Aiempien vuosien tuotot reser-

vimarkkinoilta eivät ole lupaus tulevasta tuotoista. Tänä päivänä oman sähkön myynnillä tienaa parhaimmillaankin joitakin kymppinä kaudessa, jos ajankohta ja pörssisähkön hinta ovat kohdallaan.

Aurinkosähköjärjestelmällä voi joka tapauksessa alentaa omaa sähkönkulutusta suurimman osan vuotsta. Lisäapua voi hakea erilaisista älyohjausratkaisuista.

– Älyohjaus auttaa sähkönkulutuksen hallinnassa. Merkittävimmät sähkönkulutukseen liittyvät tekijät voidaan liittää älyohjaukseen, jolloin aurinkosähkö huomioidaan siinä ohjausautomaatikassa. Älyohjaukseen voidaan liittää esimerkiksi sähköauton lataus, ilmalämpöpumppu, sähköinen lattialämmitys ja sähköinen käyttövesivaraaja, toteaa Kettunen.

– Älykkään ohjauksen avulla voi ohjata laitteen varastoimaan aurinkosähköä silloin, kun paneelit tuottavat sähköä enemmän kuin sitä kuluu. Esimerkiksi lämminvesivaraajan veden lämpötilan voi ohjata nousemaan korkeammaksi silloin, kun aurinkosähköä on tarjolla, jolloin lämmin vesi riittää pidempään illasta seuraavaan aamuun.

Ohjausten toteutusmahdollisuuksia omaan kohteeseen kannattaa selvittää samalla, kun kysyy tarjouksia aurinkosähköjärjestelmistä. On myös hyvä varmistaa, onko esitetty ohjaustapa saatavissa järjestelmän toimittajalta osana aurinkosähköjärjestelmän avaimet käteen -toteutusta.

Akustolla saa enemmän pelivaraa

Aurinkosähköjärjestelmän asennus ei ole jokapojan hommaa – onhan kyse sähkölaitteista ja paloturvallisuudesta. Kettusen mukaan takavuosina on aurinkosähköjärjestelmissä ollut jonkin verran laatueroja ja huonoja asennuksia – esimerkiksi kaapeleiden kiinnitykseen, tuentaan ja suojaukseen liittyen.

Kannattaa siis olla tarkkana, hankkia laitteisto luotettavalta toimijalta ja asennuttaa se asiansa osaavalla alan yrityksellä. Ovikelloa pimputta-valta kiertävältä kauppiailta ei missään tapauksessa pidä ostaa mitään, koska heidän kohdallaan myyntipuheet ja raaka todellisuus aniharvoin kohtaavat.

Akusto aurinkosähköjärjestelmän lisänä mahdollistaa järjestelmän koon kasvattamisen jonkin verran. Toki akustoakin kannattaa käyttää myös tasaamaan omaan käyttöä ja toimimaan reservinä esimerkiksi sähkökatkojen aikana. Varavoimakäyttö sähkökatkojen aikana edellyttää tämän mahdollistavien lisälaitteistojen asentamisen.

Akustoon voi varastoida aurinkosähköä silloin kun paistaa ja purkaa sitä yöaikaan. Akustoa voi myös laadata sähköverkosta silloin, kun sähkö on halpaa ja purkaa, kun se on kallista. Akusto ei kuitenkaan sovellu aurinkosähkön varastointiin eri kausien saati vuodenaikojen välillä – siihen sen kapasiteetti ei riitä.

Akusto on asennuksineen kalliin-

Ammattilainen saa kaiken toimimaan

siististi sähköllä

Sähkörepo Oy

- **Lämmitys**
- **Aurinkosähköjärjestelmät**

- **Valaistus**
- **Suunnittelu**
- **Sähköautojen lataus**

Sähkörepo Oy

Männikkötie 1, 14300 Renko • 040 747 2687
sahkorepo@sahkorepo.fi • www.sahkorepo.fi

Ihanteellinen sijoituspaikka paneeleille on talon eteläpuoli, jos kohta itä- ja länsipuoleltakin saa vielä kohtuullisen tuoton.

puoleinen investointi eikä takaisinmaksuaikaa pysty tarkasti etukäteen arvioimaan. Tukesin mukaan akkujen hinnat saattavat laskea, kun ne yleistyvät, mutta koska ja missä laajuudessa se tapahtuu, on vielä arvailun varassa. Joka tapauksessa akusto mahdollistaa entistä paremman vaihtamisen omaan sähkökäyttöön ja pienentää sitä kautta sähkölaskua.

Huomioi paloturvallisuus

Aurinkosähkön ja akustojen paloturvallisuus on myös puhuttanut viime aikoina. Kun järjestelmä on laadukas ja asennettu asianmukaisesti, se on paloturvallinen ja tulipalon vaara häviävän pieni.

Toki jokaisessa sähkölaitteessa ja akussa on aina mukana syttymisriski. Jos esimerkiksi aurinkopaneeli vahingoittuu syystä tai toisesta – sen päällä kävellään tai jotakin painavaa putoaa paneelin päälle – on se välittömästi vaihdettava uuteen.

Myös akuston sijoittelussa on hyvä

huomioida, ettei se sulje poistumistietä talosta. Akkupalo on usein aika nopea ja raju tapahtuma, joka lisäksi tuottaa myrkyllisiä kaasuja. Akkupalossa syntyy happea, joten paloa ei pysty eikä kannata yrittää sammuttaa kotikonstein. Jos pahin tapahtuu, on viisainta kerätä perhe, poistua talosta ja soittaa pelastuslaitos paikalle.

Jos tulipalo syttyy jostain muusta syystä, ovat katolla olevat aurinkopaneelit riski ennen kaikkea pelastushenkilökunnalle. Sähköntuotto paneeleissa ei lopu tulipaloon, vaan niissä saattaa olla hyvinkin korkea jännite tulipalon riehussa ympärillä. Vesi ja sähkö on tunnetusti huono yhdistelmä ja siksi sammuttajatkin joutuvat tarkasti harkitsemaan, miten palon saa hallintaan itseään vaarantamatta. ■

Lisää tietoa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuudesta löytyy pelastuslaitokset.fi -sivustolta. Siellä on ladattavissa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kausihuoltoa joka vuodenajalle

Omakotitalo tarjoaa asujalleen vapautta ja tilaa, mutta tuo mukanaan myös vastuuta rakennuksen kunnossapidosta. Säännöllinen ja oikein tehty kausihuolto on tärkeä tapa edistää talon pitkäikäisyyttä.

Pienet tarkistukset ja korjaukset pitävät yllä omakotitalon kuntoa ja auttavat säilyttämään sen arvon. Niistä laistaminen on siis pitkän päälle melkein kuin heittäisi rahaa hukkaan.

Neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä korostaa, että omaisuudesta, nimenomaan kiinteistöstä, on tärkeää pitää huolta. Hän toteaa saamattomuuden olevan kuitenkin ihmisten perisynti. Lisäksi talonhuollosta puuttuu usein järjestelmällisyyttä.

– Kyllä sitä pitäisi koko ajan huoltaa. Tässä auttaisi, kun tehtäisiin ihan paperilla oleva huoltokansio, joka olisi sitten jossain keskeisessä paikassa, ei missään mappi Ö:ssä. Ja sitä täytetään vähän kuin päiväkirjasysteemillä: kun on rännit puhdistettu, laitetaan päivämäärä ja puumerkki, että se on tehty.

Ilman kattavaa huoltolistaa omakotiasuja saattaa hoitaa talonsa kausihuoltoa vailla sen kummempaa suunnitelmallisuutta, jolloin osa tärkeistäkin toimenpiteistä jää tekemättä.

Esimerkiksi rännien puhdistaminen unohtuu Jokelan mukaan monilta. Lisäksi jos talossa on ullakotila, johon on mahdollista mennä, siellä olisi hänen mukaansa tärkeää tarkistaa aluskatteen ja yläpohjan kunto aika ajoin.

– Se pitäisi ehdottomasti käydä tarkistamassa sateella tai heti sateen jälkeen. Silloin nähdään pienetkin vesivuodot.

Jokela toteaa talven lumen, jään ja pakkasen, mutta myös kevään sulamisvesien rasittavan tyypillisesti talon rakenteita ja aiheuttavan vaurioita.

– Jos vesikatolla on rännit tai muut tukossa, ne voivat ohjata vuotovesiä pitkin rakenteita, mikä ei ole hyväksi.

Keväällä tarkistetaan vesikatto ja salaojat

Kevään tullen on korkea aika tarkistaa talo talven aikana syntyneiden vaurioiden varalta. Jokela toteaa talven rikkovan usein muun muassa tiilikattojen tiiliä. Keväällä lumien sulettua kattotiilien kunto kannattaa tarkistaa, ja kesällä vaihtaa rik-

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa, mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

kinäisten tilalle ehjät. Vesikaton lisäksi hän neuvoo tutkimaan myös sokkelin kunnan esimerkiksi halkeamien varalta, ja ovatko sokkeleiden vierustat pysyneet kuivina.

– Sokkelin viereen ei saisi lätäköityä sulamisvesiä, vaan maanpintojen kallistuksien pitäisi ohjata virrat pois rakennuksen vierestä.

Jos maaperän vietto ei ole kunnossa, se voidaan kesällä ottaa remontin alle.

Kun lumet ovat sulaneet ja salaojien tarkastuskaivot esillä, voidaan myös salaojien kunto tutkia.

– Salaojassa ei saa vesi koskaan nousta putken alareunaa ylemmäs. Jos vettä ei ole siellä niin paljon, kaikki on kunnossa: maaperässä ei ole pohjaveden nousuja tai mitään tulvavesiä, Jokela kertoo.

Salaojat voidaan hänen mukaansa myös kuvata esimerkiksi viemäriverkoston huuhtelun ja kuvauksen yhteydessä 5–10 vuoden välein.

– Jos nähdään, että salaojissa on hiekkaa tai muuta, ne täytyy korjata. Käyttöikänsä lopussa olevat, eli noin 40 vuotta vanhat salaojat uusitaan.

Kesällä on pihatöiden ja huoltomaalauksen aika

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa, mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

Talon ulkooverhouksen kunto on Jokelan mukaan hyvä tarkistaa jo maalihuhtikuussa hilseilyjen tai lahovaurioiden varalta. Näin on tiedossa, millaista huoltoa julkisivulle voisi olla sitten kesemmällä aihetta tehdä.

– Sekin on jo myöhäistä jos halutaan, että joku maalausliike tulee tekemään. Se pitäisi ennakoita sitten jo puoli vuotta aikaisemmin.

Alkukesän aurinko kuivattaa maalin nopeasti ja suo hyvät olosuhteet huoltomaalauksille. Jokela lisää, että terassin öljyminen olisi siten hyvä tehdä kesällä vähintään 2–3 vuoden

välein, joskus jopa vuosittain.

– Ja tehdään kaikki maalaukset ja pihahommat silloin touko-kesäkuun aikana ennen juhannusta. Juhannuksen jälkeen pääsee sitten lomaviettoon, hän naurahtaa.

Lämmitysjärjestelmä tarkistetaan syksyllä

Syksyllä omakotiasujan edessä on puolestaan lämmitysjärjestelmien tarkastus. Lämmityskauden alkaessa on tärkeää käydä myös kodin palovaroittimet läpi ja tarvittaessa vaihtaa niihin paristot, Jokela painottaa.

– Ja jos on puulämmityksiä, häkävoroittimet ehdottomasti paikalle.

Kyseessä on ennen kaikkea asukkaiden asumisturvallisuus. Mitä vanhempi rakennus on kyseessä, sitä puutteellisempi sen ilmanvaihto tyypillisesti on, tai ilmanvaihtoa ei ole lainkaan. Jokela toteaa lämmityskaudella tapahtuvankin aina muutama häkään liittyvä onnettomuus.

– Puulämmityksen kanssa yksi juttu on se, että pitäisi osata lämmittää oikein. Pitää tietää, että kuinka paljon ja minkälaista puuta poltetaan. Tulisijan pintalämmön tulisi olla maksimissaan noin 60–70 astetta. Se ei saisi olla polttavan kuuma koskea.

Syys-lokakuussa kannattaa tarkastaa myös ikkunoiden ja ulko-ovien tiivisteet. Lisäksi ennen lämmityskauden alkua olisi Jokelan mukaan hyvä aika hankkia paikalle nuohooja hoitamaan tulisijan nuohous.

– Jos nuohooja ei käy, syksyllä kun puhdistetaan rännit ja muuta, pitää käydä sitten itse myös ullakotilassa katsomassa savuhormit. Rappaus-ten pitää olla siellä ehjät ja välipohjan läpimenojen palovillaeristykset kunnossa, hän painottaa.

Talvella lämmönsäätö ja huomio lumikuormaan

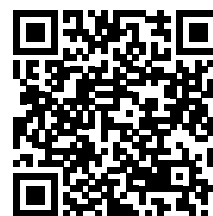
Vaikka Suomessa omakotitalot kestävät tavallisesti kaiken katolle satavan lumen, tuiskulumia voi kertyä katolle paikoittain metrin ker- »

Hajua? Tunkkaisuutta? Huono sisäilma?

Yli 10 000 suomalaista taloutta on tilannut meiltä maksuttoman ilmanvaihdon kuntokartoituksen, koska se on helpoin tapa selvittää ilmanvaihdon todellinen kunto.

» **TILAA MAKSUTON KUNTOKARTOITUS!**

044 493 1928
ilmakas.fi

ilmakas™

JÄRKEVÄ ILMANVAIHTORATKAISU

JMKPALVELU.com

**Kiinteistöhuoltopalvelut
taloyhtiöille, yrityksille
ja yksityisille**

Janakkalan Mökki- ja Kiinteistöpalvelu
Päivystys 24/7 • 041 5474 733
Janakkala - Hämeenlinna

www.jmkpalvelu.com • paivystaja@jmkpalvelu.com

KOTIRINKI

**Kotisiivousta ja
kotiapua ympäri
Suomen**

Tilaa helposti verkosta!

ASIAKAS-
TYTYVÄISYYS
4,9/5

myynti@kotirinki.fi

Puh. 03 339 99 905

www.kotirinki.fi

ros tai enemmänkin. Ongelma niistä muodostuu keväällä, kun lumet alkavat sulaa.

- Se lumimäärä kun lähtee katolta alas, se repii mennessään kaikki kattovarusteet, lumiesteet, kattotikkaat ja sadevesikourut, Jokela kuvailee.

Hän neuvookin omakotiasujia seuraamaan lumen määrää katolla tammi-helmikuussa. Enimmät lumet kannattaa poistaa katolta jo pakkaskaudella, jolloin katolla on helpompi liikkua ja lumi kevyempää. Koko kattoa ei kuitenkaan tarvitse tyhjentää.

- Mutta muistetaan, ettei katolle saa mennä enää sitten kun ikää on riittävästi. Ja turvavarusteet pitää olla.

Toinen talviajan huoltotehtävä on lämmitysjärjestelmän säätäminen, jonka Jokela neuvoo tekemään juuri pakkaskaudella. Säätäminen pitää lämmityksen energiatehokkaana, mutta on kuitenkin parasta teettää ammattilaisella.

- Nykyään on paljon vesikiertoisia lattialämmityksiä. Jos kierto ei ole tasapainossa, joku huone jää kylmäksi, ja jossain voi olla liian lämmintä.

Vanhemmassa talossa huollon merkitys korostuu

Haja-asutusalueiden omakotitaloissa voi olla vielä aivan omat huoltotarpeensa. Jos esimerkiksi talousvesi hankitaan omasta rengaskai-

vosta tai porakaivosta, veden laatu olisi hyvä analysoida säännöllisesti noin kolmen vuoden välein. Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmään kuuluvat saostus- ja umpisäiliöt on puolestaan tyhjennettävä säännöllisesti lietekuljetusyrityksillä, yleensä vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Mitä vanhemmasta omakotitalosta on kyse, sitä tärkeämpää sen säännöllinen huoltaminen Jokelan mukaan on; pahimmillaan huoltosten laiminlyönti kun voi johtaa rakennuksen tuhoutumiseen. Huoltotarve riippuukin paljon siitä, minkä ikäinen rakennus on kyseessä.

- Mitä vanhempi talo, kyllä siinä enemmän riskipaikkoja ja huollettavia paikkoja tulee. Se on selvää. Uudessa talossa päästään 10-20 vuotta helpolla. Melkein vain tarkistellaan ja vaihdetaan suodattimia ja muuta siinä. Huoltomaalauksiakaan ei paljon vielä tarvitse tehdä, hän kertoo.

Vanhassa omakotitalossa myös sähköjärjestelmä voi vaatia jo erityistä huomiota. Jokela toteaa sillä olevan oma elinkaarensa, ja jos talon sähköt ovat 30-50 vuotta vanhat, ne olisi syytä uusia sähköasentajan avulla johdotuksineen, keskukseen päiviineen nykyvaatimusten tasolle.

- Yksi mikä vanhoista taloista usein puuttuu, on vikavirtasuojaukset. Ne pitäisi ehdottomasti olla märkätiloissa ja keittiössä. Muuten se on turvallisuusriski.

Suodattimien puhdistus on tärkeä osa huoltoa

Omakotitaloihin on tullut uutta tekniikkaa, jolla pyritään esimerkiksi parantamaan talon energiatehokkuutta tai asumismukavuutta. Uudet laitteet ovat tuoneet mukanaan kuitenkin myös uusia huoltotehtäviä omakotitalon ylläpitoon.

Esimerkiksi lämpöpumput ovat tulleet jäädäkseen, toteaa Jokela ja lisää niiden vikaantuvan aika ajoon. Ongelmien ilmetessä joudutaan tavallisesti turvautumaan ammattilaisten apuun. Hän toteaa maalämpöpumpun olevan tekniikaltaan toimintavarma. Eniten huoltotarvetta ja vikaherk-

kyttä hän arvioi olevan puolestaan ilma-vesilämpöpumpuissa ja poistoilmavesilämpöpumpuissa.

Ilmalämpöpumppuja hankitaan usein tukemaan muuta lämmitystä. Ilmalämpöpumpun sisällä olevat suodattimet on kuitenkin Jokelan mukaan puhdistettava säännöllisesti 2-3 kertaa vuodessa. Ilmanvaihtolaitteiden osalta hän kehottaa tarkistamaan, että raittiin ilman sisäänotto-säleikkö ei ole tukossa. Aikoinaan oli tavallista, että säleikön takana oli lisäksi hyttysverkko, mutta nykyään sitä ei enää suosi-

tella.

– Se menee satavarmasti tukkoon, hän huomauttaa.

Sama koskee kuitenkin kaikkia venttiileitä, jos talon ilmanvaihto on varustettu huippuimurilla ja seiniin asennettu korvausilmaventtiilejä. Myös ikkunan yläpuolella oleva ohut rakoventtiili menee hänen mukaansa nopeasti tukkoon.

– Niitä pitäisi puhdistella 2–3 kolme kertaa vuodessa; keväällä, kesällä siitepölykauden jälkeen ja loppusyksystä, syys-lokakuussa ennen talvea. ■

KATOKSI OY

TARKASTUKSET

• Kuntotutkimukset • Vuototutkimukset

HUOLLOT

• Huoltosopimukset • Lumen pudotukset

KATTOREMONTIT

Soita ja kysy lisää: 045 162 0064 | www.katoksi.fi

**Auto-
teema**

Teksti: Elina Salmi

Sähköautolla pitkään reissuun

Suomi on pitkä maa, eikä sitä pääse päästä päähän ilman energianlisäystä – on käyttövoima sitten polttoaine tai sähkö. Kun tekee vähän selvitystyötä etukäteen, suoriutuu sähköautoilija pitkästikin matkasta melko lyhyin pysähdyksin.

Sähköautojen toimintamatkoissa on isoja eroja riippuen merkistä, mallista, akuston koosta ja vallitsevista olosuhteista. Erot saattavat parhaan ja heikoimman välillä olla satoja kilometrejä. Joka tapauksessa auton ajoakku on pitkässä matkassa ladattava välillä.

– Energiankulutukseen vaikuttaa todella moni asia – aivan samoin kuin polttomoottoriautoissakin. Pieni ja virtaviivainen auto kuluttaa tietysti vähemmän energiaa kuin vaikkapa katumaasturi. Olosuhteilla on myös merkitystä: onko vastatuulta, autossa paljon kuormaa, kuiva asfaltti vai loskaa vastuksena. Lisäksi ajotavalla on oma vaikutuksensa, lisää koulutuspäällikkö **Teppo Vesa-**

lainen Autoliitosta.

– Jokaiselle sähköautolle on määriteltä toimintamatra, eikä matkaa suunnitellessa pidä tuudittautua siihen ajatukseen, että autolla pääsee kelistä ja vuodenajasta riippumatta aina saman matkan. Talviaikaan energiaa kuluu ajamisen lisäksi esimerkiksi siihen, että sisätilaa pitää lämmittää. Kannattaakin asennoitua niin, että talvella toimintamatra saattaa hyvinkin olla vain puolet kesäaikaisesta.

Jokaiselle sähköautolle määriteltä WLTP-toimintamatra ei tosiasiassa kerro siitä, mikä on oman auton todellinen toimintasäde. Se on kaikille autoille optimaalisissa olosuhteissa tehty testi, joka helpottaa eri merkkien ja mallien vertailua. Tosi-

elämän käytössä ei pidä olettaa, että toimintamatra olisi aina ja kaikissa oloissa se maksimi, muistuttaa Vesalainen.

Varsinkin silloin, jos auto on hiljattain hankittu, kannattaa matkaan lähtiessä varautua siihen, että latauskertoja saattaa tulla ennakoitua enemmän. Samalla tulee onneksi pidettyä kuskille niin tarpeelliset tauot. Oman autonsa ominaispiirteet jokainen autoilija oppii varsin nopeasti ja seuraavaan reissuun lähdeittäessä on jo enemmän tietoa.

– WLTP-toimintamatkan tietäminen hyödyttää eniten autoa hankkiessa ja merkkejä vertailtaessa. Sitten

tosielämän käytössä ei pidä olettaa, että toimintamatra olisi aina ja kaikissa oloissa se maksimi, muistuttaa Vesalainen.

Latausasemat voi etsiä etukäteen netistä

Sähköauton lataaminen matkan varrella ei ole enää tänä päivänä ongelma. Kehitys on ollut viime vuosina huimaa ja pääteiden varsilla on melko tihein välein latausasemia. Niitä on tullut lisää ja vanhat asemat ovat kasvattaneet latauspisteitään ja – kapasiteettiaan.

Ainakin isommilla toimijoilla tieto latausasemien sijainneista, nopeuksista ja hinnoista on löydettävissä.

Freepik

sä melko helposti etukäteen kyseisen ketjun applikaatiosta. Usein siitä voi myös tarkistaa, onko asemalla mahdollisuutta ruokailuun tai kahvitteluun, joita monesti tauolla kävään.

– Se, että matkan päällä joutuisi jonottamaan laturille pääsyä, liittyy lähinnä sesonkiviikonloppuihin. Sellaisia ovat esimerkiksi hiihtolomien vaihtoviikonloput ja pääsiäinen. Jos jonottaminen ei houkuttele, ei silloin välttämättä kannata ajoittaa latausta suosituimmalle ja edullisimmalle asemalle. Yleensä aika läheltä löytyy toinen paikka, jossa lataaminen saattaa olla hitusen kalliimpaa, mutta latureita on vapaana, toteaa Vesalainen.

Latauksen nopeuteen vaikuttaa moni asia

Akuston latausnopeudessa on merkittäviä eroja. Jokaiselle autolle on määritelty sen pikalatauskyky. Myös jokaiselle pikalaturille on määritelty se, millaista lataustehoa se pystyy syöttämään. Kolmantena seikkana nopeuteen vaikuttaa koko latauskentän teho ja käyttöaste ladattaessa.

– Laturille kannattaa hakeutua silloin, kun akussa on varausta jäljellä 20 prosenttia tai vähemmän ja ladata se vain 80 prosenttiin. Sen jälkeen latausnopeus romahtaa ja kahdeksastakymmenestä sataan prosenttiin pääseminen voi olla tuskallisen hitasta, sanoo Vesalainen.

– Jos akun varaustila on tuo mainittu 20 prosenttia tai vähemmän, päästään hyviin pikalatausnopeuksiin, mutta jos esimerkiksi aletaan ladata 50-prosenttisesti varattua akkua, niin sepä ei lataudukaan niin nopeasti.

Lisäksi Vesalaisen mukaan on ehdottoman tärkeää kytkeä päälle ajoakun pikalatausta varten valmistelevala esilämmitystoiminto. Sillä akku saadaan lämmitettyä niin, että se latautuu mahdollisimman nopeasti. Vaadittavaan lämmitysaikaan vaikuttaa olennaisesti ulkoilman lämpötila. Kovilla pakkasilla vartin lämmitys ennen pikalaturille ajoa ei riitä mihinkään vaan tarvittava lämmitysaika on toista tuntia.

– Kun edellä mainitut asiat on huomioitu, lataaminen onneksi hoituu aika nopeasti. Omasta kokemuksesta tiedän, että usein lounastamiseen kuluu enemmän aikaa kuin auton lataamiseen.

Koska pitkään matkaan liittyy yleensä myös pidempi oleskelu perillä, kannattaa majoitusta varatessa selvittää, onko kohteessa olemassa latausmahdollisuus. Jos ei ole, kannattaa akku esilämmittää pikalatausta varten jo menomatkalla kohdetta lähestyttäessä ja ladata akkua valmiiksi paluumatkaa silmällä pitäen. Jos laturille hakeutuu vasta paluumatkan alkaessa, ei ajoakkaa ehditä juurikaan lämmittämään pikalatausta varten, jolloin se latautuu todella hitaasti. ■

SÄHKÖTYÖT KOTIIN JA YRITYKSILLE

- SÄHKÖSANEERAUKSET
- PIENET JA SUURET KORJAUSTYÖT
- SÄHKÖAUTON LATAUSASEMAT
- ILMALÄMPÖPUMPUT

SÄHKÖTUUMA OY

p. 050 337 3245

SAHKOTUUMA@GMAIL.COM

WWW.SAHKOTUUMA.FI

luotettava
kumppani

AAA
KORKEIN LUOTTOLUOKITUS
© Dun & Bradstreet 2025

SUOMEN VAHVIMMAT PLATINA
Sähkötuumaa Oy
H28541773 | 2019-2024

Katsastuskuvio

**KATSASTUKSET JA
REKISTERÖINNIT ILMAN
AJANVARAUSTA.**

**Avoinna:
ma-pe 8-17**

Tiiriö, Takumäentie 5, Hml

Tervetuloa palveltavaksi!

Katsastuskuvio Oy p. 03 68 78 111
www.katsastuskuvio.fi

[illegible]

» LAKIPALSTA

Lasse Jelekäinen
Asianajaja, OTM
Tohtorikoulutettava,
Helsingin yliopisto
Lindbladilla vuodesta
2019 lähtien

Käräjäoikeuden tuomio koskien määräaikaisen sähkösopimuksen kohtuullistamista

Käsittelimme aikaisemmin vuonna 2024 julkaistussa artikkelissa kuluttajariitalautakunnan päätöstä nro D/5604/39/2023, jossa kuluttajariitalautakunta oli suositellut, että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaisessa sähkösopimuksessa sovittua 27,25 sentin kilowattituntihintaa 20 senttiin kilowattitunnilta 11.11.2022 ja 10.11.2023 väliseltä ajalta. Päätöksessä oli tämän lisäksi suositeltu, että elinkeinonharjoittaja palauttaa kuluttajalla tämän maksamat suoritukset kohtuulliseksi katsottavan hinnan ylittäviltä osin.

Elinkeinonharjoittaja ei noudattanut annettua ratkaisusuositusta. Koska annetulla ratkaisulla oli merkittävää vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan, haki kuluttaja-asiamies asiaan linjausta tuomioistuimelta avustamalla kuluttajaa oikeusprosessissa. Yleisen edun kannalta merkittävissä asioissa kuluttaja-asiamies myös sitoutuu vastaamaan asiasta kertyvistä kuluista.

Käräjäoikeudessa kuluttaja vaati että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa määräaikaista sähkösopimusta ja velvoittaa vastaajan palauttamaan hänelle 660,12 euroa.

Kohtuullisuus

Käräjäoikeus hylkäsi kanteen tuomiolla 25.3.2026. Sähkön hinta oli vuonna 2022 historiallisen korkealla ja sähkömarkkinoiden hintakehityksen ennustaminen oli kyseisenä aikana kuluttajille poikkeuksellisen haastavaa vallitsevan maailmantilanteen takia. Kuluttajat solmivat määräaikaista sopimuksia turvatakseen itseään hintojen nousua vastaan. Ongelmaksi kuitenkin muodostui se, että kun hinnat vuonna 2023 kääntyivät laskuun, kuluttajat olivat sidottuja kalliisiin määräaikaisiin kiinteähintaisiin sähkösopimuksiin.

Kun käräjäoikeus tulkitsi sopimuksen kohtuullisuutta, kiinnitti se huomiota muun muassa kuluttajansuojalain mukaiseen sääntelyyn. Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan jos laissa tarkoitetun sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen voidaan ehtoa sovitella.

Tuomioistuin oli ratkaisun perusteluissa todennut, että määräaikaisen kiinteähintaisen sähkösopimuksen yksiselitteisenä tarkoituksena on turvata kuluttajan asema sähkön hinnan nousulta. Turvatessaan omaa asemaansa hintojen nousua vastaan kuluttaja ottaa kuitenkin

riskin hintojen laskusta. Vaikka sähkösopimuksen hinta on poikkeuksellisen korkea, ei tämä peruste yksin puolta sovittelua. Sopimus ei ole ollut kohtuuton sopimuskentekohetkellä vallinneisiin olosuhteisiin nähden, vaan sopimuksen on katsottu olevan vallitsevan markkinatilanteen mukainen. Käräjäoikeuden ratkaisussa sopimuksen on tulkittu olleen olosuhteet huomioon ottaen tavanomainen määräaikainen kiinteähintainen sähkösopimus, joka on ollut sähkömarkkinalain mukainen. Asiassa ei näin ollen tapahtunut sellaista olosuhteiden muutosta, että sopimusta olisi pidettävä kohtuuttomana.

Oikeudenkäyntikulut

Elinkeinonharjoittaja oli käräjäoikeudessa vaatinut kuluttajaa korvaamaan oikeudenkäynti ja asianosaistukuluina 806 782 euroa. Summa oli huomattava ja se oli herättänyt keskustelua myös julkisuudessa. Asiassa ei todellisuudessa ollut riskiä siitä, että oikeudenkäyntikulut olisivat kaatuneet sähkösopimukseen sitoutuneen kuluttajan vastuulle, sillä kuluttaja-asiamies oli ennakkoratkaisua hakemaan lähtiessään sitoutunut vastaamaan kaikista kuluista.

Tuomiossaan käräjäoikeus päätyi kuitenkin lopputulokseen, että asianosaiset pitävät oikeudenkäynti- ja asianosaistukuluja asiassa omana vahinkonaan.

Päätös perustui oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 a §:n, jonka mukaan jos asia on ollut oikeudellisesti niin epäselvä, että hävinneellä asianosaisella on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin, tuomioistuin voi määrätä, että asianosaiset osaksi tai kokonaan vastaavat itse oikeudenkäyntikuluista. Tuomioistuimen mukaan asialla on ollut ollut vaikutusta lukuisten kuluttajien asemaan ja asiaa on voitu pitää oikeudellisesti niin epäselvänä, että kantajalla on ollut perusteltu syy oikeudenkäyntiin. Ratkaisu on linjassa myös aikaisemman oikeuskäytännön kanssa. Muun muassa korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2025:25 oli katsottu, että kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisissä riita-asioissa on perusteltua huomioida se, että asianosaisten taloudelliset edellytykset vastata oikeudenkäynnin kustannuksista eriyvät toisistaan.

Käräjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

TIIRIÖN APTEEKKI

www.tiirionapteekki.fi

KEITO K10T ITSEPALVELUMITTAUSPISTE

Terveysmittauslaite ainoana
Hämeenlinnassa Tiiriön apteekissa
- tervetuloa tutustumaan!

Wartiamäentie 2, Prismakeskus
13130 Hämeenlinna

puh. 03 61 500 500
tiirion.apteekki@apteekit.net
Avoinna: ark. 9-19, la 9-17, su suljettu

Lämpimästi tervetuloa palveltavaksi!

Elämänmittaista

huolenpitoa.

Tiiriön
Apteekki

Ammattilaisten suosimat maalit kilpailukykyiseen hintaan!

ESKARO MAALIT

- RK Peltikattomaali
- RK Tiilikattomaali

Enke Arctic Seal

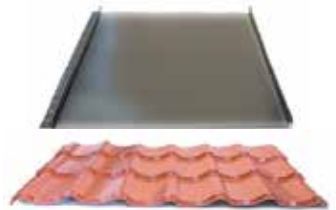
- Kuitupitoinen tiivistysmassa kattojen paikkauksiin

- Safegrip seinä- ja lapetikkaat
- Sadevesijärjestelmät
- Lumiesteet • Hoitotasot

Kaikki kattopellit nopealla toimitus ajalla, sekä suoraan hyllystä OK-20 Profiilia 2-4m mittaisena

- Reuna- ja harjapellit suoraan hyllystä
- Sadevesikourut määrämittaisena

Sammalnauha®

Varma ja pitkäaikainen ratkaisu huopa- ja tiilikattojen sammalongelmalle

RoofTech
Pitkempi Elämäsi Katolla

HÄMEEN PELTITUOTE

Luukkaankatu 2 A, Hml • Avoinna arkisin 8-17
044 9729 464 • peltituote@gmail.com

www.hameenpeltituote.fi

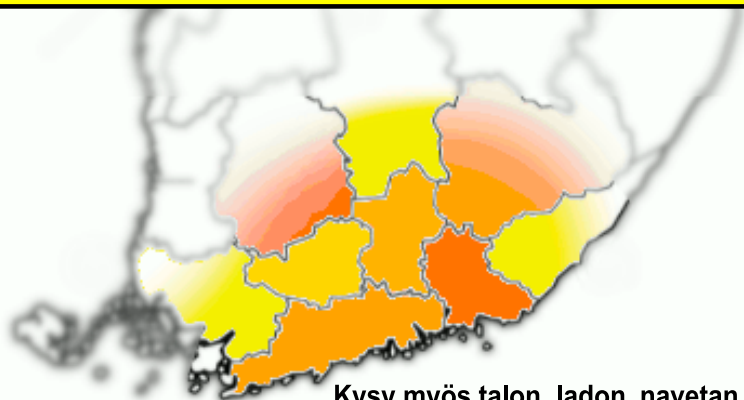
Myös automaali!

Noudamme autonromut
sekä muut metalliromut

(min 500kg)

0400 322 922

Kysy myös talon, ladon, navetan tai
muun ulkorakennusten tms purkutarjousta
romurekka@gmail.com

EMME HALLITSE SÄÄTÄ MUTTA SISÄILMAA KYLLÄ

Mukavuutta joka vuodenaikaan

Jerry Pouttu
044 944 5211

Rauno Kohtala
045 231 6759

TOSHIBA

Tutustu tarjontamme:

LÄMPÖVARMA OY

Since 1997

lampovarma.fi